ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΣ ΚΗΡΥΞ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ
ΠΡΟΝΟΙᾼ
ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΜΕΛΕΤΙΟΥ

ΕΤΟΣ Θ'. ΤΟΜΟΣ Ι'.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 26 ΙΟΥΛΙΟΥ 1919. ΑΡΙΘ. 214

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ
ΤΗΣ ΚΑΤΟΛΙΚΗΣ ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑΣ ΕΝ ΑΝΑΤΟΛῌ
ΕΠΙΖΗΜΙΟΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΓΑΛΛΙΑΝ

Ἡ εἰς τοὺς κόλπους τῆς Γαλλίας ἐπάνοδος τῶν προσφιλῶν αὐτῆς θυγατέρων Ἀλσατίας καὶ Λωραίνης, ἀνεπτέρωσε τὰς ἐλπίδας τοῦ Βατικανοῦ περὶ ἀναθεωρήσεως τῶν σχέσεων αὐτοῦ μετὰ τῆς Δημοκρατίας. Οἱ προσκείμενοι αὐτῷ ἐν Γαλλίᾳ κύκλοι ὑπεστήριζον, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔχει ἀπαραίτητον ἀνάγκην τῆς συνδρομῆς τῆς Ἁγίας Ἕδρας διὰ τὴν ἀνασύνταξιν τῶν δύο Ἐπαρχιῶν, εἰς τὰς ὁποίας Ἀρχιεπίσκοποι καὶ Ἐπίσκοποι γερμανοὶ ἢ γερμανίζοντες θὰ ἐδυσχέραινον τὸ ἐθνικὸν ἔργον. Ἐσημειώθη μάλιστα καὶ σχετικὴ ἐπίσημος κίνησις, ἥτις ἔδωκεν ἀφορμὴν νὰ πιστευθῇ, ὅτι ἐπίκειται ἐπανάληψις τῶν μετὰ τοῦ Βατικανοῦ διπλωματικῶν σχέσεων τῆς Δημοκρατίας. Αἱ πρὸ ὀλίγου γενόμεναι ἐν τῇ Γαλλικῇ Βουλῇ δηλώσεις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Πισσῶν διέλυσαν τὰς ἐλπίδας ταύτας.

Τὰς δηλώσεις προεκάλεσε συζήτησις ἐπὶ τῆς θρησκευτικῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως ἐξ ἀφορμῆς τῶν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ ὑπουρ-

γείου τῶν ἐξωτερικῶν ἀναφερομένων κονδυλίων ὑπὲρ τῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ γαλλικῶν θρησκευτικῶν ἱδρυμάτων. Κατὰ τὸν Πισσών, ὁ περὶ χωρισμοῦ Ἐκκλησιῶν καὶ Πολιτείας νόμος τοῦ 1905 ἐξησφάλισε τελείως τὴν ἐλευθερίαν τῆς συνειδήσεως καὶ κατεπράϋνε τὰς θρησκευτικὰς ἔριδας, ἡ δὲ Κυβέρνησις ὄχι μόνον δὲν θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὴν ἐπαναφορὰν τῶν προτέρων σχέσεων Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας ἀλλὰ καὶ σκέπτεται νὰ συμπληρώσῃ τὸν χωρισμὸν ἐπὶ τὸ λαϊκώτερον.

Ἀλλ' ὁ κ. Πισσὼν δὲν θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὴν ἐπανάληψιν τῶν μετὰ τοῦ Βατικανοῦ διπλωματικῶν σχέσεων οὐδὲ χάριν τῆς ἐπαφῆς τῆς Γαλλίας πρὸς τὰ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ καὶ εἰδικώτερον ἐν τῇ Ἐγγὺς Ἀνατολῇ κατολικὰ ἱδρύματα. Ἡ ἐπὶ τῶν χριστιανῶν τῆς Ἀνατολῆς τοῦ κατολικοῦ δόγματος προστασία τῆς Γαλλίας εἶναι δικαίωμα στηριζόμενον ἐπὶ διεθνῶν συνθηκῶν ἀπὸ μακροῦ χρόνου ἀσκούμενον, θὰ τὸ ἀσκῇ δὲ ἡ Γαλλία καὶ ἄκοντος τοῦ Βατικανοῦ, τὸ ὁποῖον καὶ μόνον θὰ ἐζημιοῦντο ἐὰν ἀπέκρουε τὴν προστασίαν ταύτην. «Δὲν φαντάζομαι, εἶπεν ἐπὶ λέξει ὁ κ. Πισσών, ὅτι ἡ Ἁγία Ἕδρα εἶνε διατεθειμένη νὰ ἀλλάξῃ καθεστώς, εἰς τὸ ὁποῖον τὰ ὀφέλη δὲν εἶνε πρὸς τὸ μέρος μας. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ Κυβέρνησις νομίζει, ὅτι δὲν ὑπάρχει κανεὶς λόγος νὰ ἐπιζητήσῃ τὴν ἐπανάληψιν τῶν σχέσεων μετὰ τοῦ Βατικανοῦ».

Πράγματι καὶ δι' ἡμᾶς τοὺς ζῶντας τὴν ζωὴν τῆς Ἀνατολῆς καὶ βλέποντας καὶ κρίνοντας καὶ αἰσθανομένους τὸ ἔργον, τὸ ὁποῖον ἐκτελεῖ μὲν τὸ Βατικανὸν προστατεύει δὲ ἡ Γαλλία ἐν Ἀνατολῇ, κεῖται ἔξω πάσης ἀμφισβητήσεως, ὅτι τὰ ἐκ τοῦ νῦν καθεστῶτος ὀφέλη εἶνε οὐχὶ πρὸς τὸ μέρος τῆς Γαλλίας ἀλλὰ πρὸς τὸ μέρος τοῦ Βατικανοῦ. Ἡ Γαλλία ἀγαπᾶται ἐν ὅλῃ τῇ Ἀνατολῇ, ἀλλὰ θὰ ἠγαπᾶτο ἀσυγκρίτως θερμότερον, ἀσυγκρίτως εὐρύτερον, ἐὰν δὲν ἐμεσολάβει ἡ ὑπὲρ τῆς κατολικῆς προπαγάνδας προστασία της εἰς βάρος τῶν ἐπιτοπίων Ἐκκλησιῶν. Ἦτο πλάνη τὸ ἕως τοῦδε ἐν Γαλλίᾳ πιστευόμενον ὅτι τὰ πολυώνυμα ἐξ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν τῶν μισσιοναρίων τῆς κατολικῆς προπαγάνδας τάγματα προσφέρουν οἱανδήτινα πραγματικὴν ὑπηρεσίαν εἰς τὴν Γαλλίαν διὰ τῆς δράσεώς των ἐν Ἀνατολῇ καὶ χαίρομεν διότι ὁ ἄξιος τοῦ Κλεμανσὼ συνεργάτης Πισσὼν ἦλθε νὰ διαλύσῃ τὴν πλάνην ταύτην ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς διὰ τῆς διακηρύξεώς του, ὅτι τὰ ἐκ τοῦ νῦν καθεστῶτος τῆς μονομεροῦς τῶν κατολίκων προστασίας ὀφέλη δὲν εἶνε πρὸς τὸ μέρος τῆς Γαλλίας.

Πρέπει νὰ μάθῃ ἡ φιλελεύθερος Γαλλία, ἡ Γαλλία τῆς ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως, ἡ Γαλλία ἡ προστάτις τῶν ἀνθρωπίνων δικαίων, ὅτι ὅλοι οἱ χριστιανικοὶ λαοὶ τῆς Ἀνατολῆς ὄχι μόνον οἱ ἑλληνορθόδοξοι ἀλλὰ καὶ οἱ Ἀρμένιοι καὶ οἱ Συριάνοι καὶ οἱ Νεστοριανοὶ καὶ οἱ Κόπται βαρέως φέρουν τὸ σκάνδαλον τοῦ προσηλυτισμοῦ τὸ εἰς βάρος αὐτῶν ἐνεργούμενον ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Γαλλίας. Εἶνε εὔκολον τὰ ὄργανα τοῦ Βατικανοῦ καὶ οἱ ἐν Γαλλίᾳ κληρικόφρονες νὰ παραπλανοῦν τὴν κοινὴν γνώμην διακηρύττοντα, ὅτι τὰ ὑπ' αὐτῶν διευθυνόμενα ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς γαλλικῆς σημαίας ἐν Ἀνατολῇ ἱδρύματα εἶνε κέντρα γαλλικῆς ἐπιρροῆς. Ἐν τῇ πραγματικότητι ὅμως τὰ ἱδρύματα αὐτὰ ὑπὸ τῶν ἰθαγενῶν χριστιανῶν θεωροῦνται ὡς ἑστίαι διαφθορᾶς τῆς θρησκευτικῆς καὶ ἐθνικῆς τῶν ἐντοπίων χριστιανῶν συνειδήσεως, τὸ δὲ γεγονός, ὅτι εἰς τὰ ἐκπαιδευτήρια τῶν μισιοναρίων φοιτᾷ καὶ ἀριθμός τις χριστιανοπαίδων μὴ ἀνηκόντων εἰς τὴν Καθολικὴν Ἐκκλησίαν συνδέεται τὸ πλεῖστον πρὸς τὴν ἀφθονίαν τῶν ὑλικῶν μέσων, τὰ ὁποῖα διαθέτουσι καὶ τὴν προπαγανδιστικὴν ἐπιτηδειότητα εἰς ἣν κανεὶς δὲν θὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι δὲν διαπρέπουσι.

Καὶ ἂν δὲ ὑποτεθῇ, ὅτι ἡ εἰς τὰ σχολεῖα τῶν μισιοναρίων διδασκομένη γαλλικὴ γλῶσσα δημιουργῇ δεσμόν τινα μὲ τὴν Γαλλίαν, ὁ δεσμὸς αὐτὸς δὲν δύναται νὰ ἀναφέρηται εἰς τὸ φιλελεύθερον τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας πνεῦμα, ἀλλ' εἰς τὸ στενὸν καὶ περιωρισμένον τῶν παπικῶν περὶ κοινωνίας καὶ πολιτείας ἀντιλήψεων, τῶν ἀντιλήψεων ἐκείνων, δι' ἃς οἱ φορεῖς αὐτῶν ἐκρίθησαν ἐπιβλαβῶς διδάσκαλοι τῶν γαλλοπαίδων καὶ ἐξεδιώχθησαν τῆς Γαλλίας. Καὶ ἀνεξαρτήτως ὅμως τοῦ ποιοῦ τῆς διδασκαλίας τῶν τοιούτων ἐκπαιδευτηρίων, διὰ τὸ ὁποῖον δὲν νομίζομεν ὅτι δύναται νὰ ἀδιαφορῇ ἡ Γαλλία, ἐφ' ὅσον θέλει τὸ γνήσιον γαλλικὸν πνεῦμα νὰ διαδίδεται ἀνὰ τὸν κόσμον μαζὺ μὲ τὴν γλῶσσάν της, πάντως δὲν πρέπει νὰ παροραθῇ τὸ γεγονός, ὅτι ἐὰν μόνον ἐπὶ τῶν χριστιανῶν τοῦ Καθολίκου Δόγματος ἢ καὶ ἐπὶ τῶν τροφίμων τῶν σχολῶν τῶν μισσιοναρίων ἐκτείνεται ἡ γαλλικὴ ἐπιρροή, αὕτη πρέπει νὰ θεωρῆται περιωρισμένη. Διότι οἱ μὲν χριστιανοὶ τοῦ δόγματος τούτου ἀποτελοῦν ἀσήμαντον μειονοψηφίαν ἀπέναντι τοῦ συνόλου τῶν χριστιανῶν τῆς Ἀνατολῆς, καὶ οἱ τρόφιμοι τῶν καθολικῶν ἐκπαιδευτηρίων οὐχὶ ἀξίαν λόγου ἀναλογίαν ἐπὶ τοῦ ὁλικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐκπαιδευομένων, ἡ δὲ διὰ τῆς δράσεως τῶν καθολίκων προπαγανδιστῶν προκαλου-

μένη ἀντιπάθεια τῶν ἀδικουμένων ἐντοπίων χριστιανῶν ἐὰν ἐν Ἑλλάδι καὶ ταῖς Ἑλληνικαῖς ἐν - ένει χώραις περιορίζεται εἰς τὰ ὅρια ἑνὸς φιλικοῦ παραπόνου διὰ τὸν γενικώτερον καὶ βαθύτερον ἑλληνογαλλικὸν σύνδεσμον, ἐν ἄλλαις χώραις δύναται νὰ ἀποξενώνῃ πληθυσμοὺς ὁλοκλήρους ἀπὸ τῶν πρὸς τὴν Γαλλίαν συμπαθειῶν.

Πράγματι δὲ τὰ γεγονότα τῆς ἡμέρας ὁμιλοῦσιν εὐγλώττως. Καὶ ἡμεῖς γνωρίζομεν, ὅτι ἐν Συρίᾳ καὶ Παλαιστίνῃ μεγάλαι χριστιανικαὶ ὁμάδες ἐξεδήλωσαν ἤδη τὴν προτίμησίν των ὑπὲρ τῆς ἐξουσίας τοῦ Βασιλέως τῆς Χετζάζης Χουσεΐν, ἀφ' ὅτου ὁ υἱός του Ἐμίρης Φαϊζὰλ εἰσῆλθεν εἰς τὴν Δαμασκὸν ὡς πρίγκηψ τῶν «χιλίων καὶ μιᾶς νυκτῶν». Εἶνε πράγματι ἐκπληκτικὸν τὸ γεγονός, ὅτι χριστιανοὶ ἐξεδήλωσαν τοιαύτην προτίμησιν, ἀλλ' ἀντὶ νὰ ἀναζητοῦνται ἀλλαχοῦ τὰ αἴτια τοῦ γεγονότος τούτου ἐπιβάλλεται νὰ ἀναγνωρισθῇ ὅτι ὑπῆρξε σφαλερὰ ἡ πολιτικὴ τῆς μονομεροῦς ἐνεργείας ὑπὲρ τῶν ὀπαδῶν τῆς Ἁγίας Ἕδρας. Αἱ θρησκευτικαὶ ἔριδες, τῶν ὁποίων τὴν κατάλυσιν μετὰ χαρᾶς ἐξαγγέλλει ὁ κ. Πισσών, ὅτι ἐπέφερεν ἐν Γαλλίᾳ ὁ περὶ χωρισμοῦ νόμος, εὑρίσκονται εἰς ὀξύτητα ἐν ὅλῃ τῇ Ἀνατολῇ ἐξ αἰτίας τοῦ σκανδάλου τοῦ προσηλυτισμοῦ, ὡς δὲ ἀποδεικνύει ἡ θρασεῖα ἀξίωσις τοῦ Βατικανοῦ ἐπὶ τῆς Ἁγίας Σοφίας καὶ ἡ ἄλλη περὶ ἀλλοιώσεως, ὑπὲρ αὐτοῦ, τοῦ προσκυνηματικοῦ ἐν Παλαιστίνῃ καθεστῶτος, τὰς ἔριδας προκαλεῖ τὸ Βατικανὸν ἐπιτιθέμενον, καὶ ὄχι αἱ Ἐκκλησίαι τῆς Ἀνατολῆς ἀμυνόμεναι ὑπὲρ τῶν ἰδίων δικαίων, ὑπὲρ σωτηρίας τῶν ποιμνίων των ἀπὸ τῶν ὀνύχων τῆς προπαγάνδας του. Ἐὰν ἑπομένως εὑρέθησαν ἐν Συρίᾳ καὶ Παλαιστίνῃ χριστιανοὶ σαγηνευθέντες ἀπὸ τὰ θέλγητρα τῆς προστασίας ἑνὸς νέου Διαδόχου τοῦ Προφήτου, τὴν εὐθύνην φέρει ὁλόκληρον τὸ Βατικανόν, ἡ δὲ Γαλλία, πικραινομένη καθ' ἣν στιγμὴν περιμένει νὰ ἐκτελεσθῶσι οἱ ὅροι τῆς συμφωνίας τοῦ 1916 καὶ νὰ δρέψῃ τὸν καρπὸν τῶν ἀτρύτων πόνων καὶ θυσιῶν της ὑπὲρ τῆς Συρίας, πληρώνει ἀκριβὰ τὸ σφάλμα τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς μονομεροῦς ὑπὲρ τῶν κατολίκων προστασίας της καὶ μετὰ τὴν καθιερωθεῖσαν ἐντὸς αὐτῆς τῆς ἀρχῆς τῆς κρατικῆς ἀπέναντι τῶν θρησκευμάτων οὐδετερότητος.

Ἰδοὺ λοιπὸν ἓν γεγονὸς συγκεκριμένον, ὑψίστης σημασίας, τὸ ὁποῖο μονονουχὶ φωνὴν ἀφιέν, καλεῖ τὴν Γαλλίαν νὰ ἐξαγάγῃ τὰ ἐκ τῆς ὁμολογίας τοῦ κ. Πισσών, ὅτι τὰ ὀφέλη τῆς προστασίας τῶν προσηλυ-

τιστικῶν ὀργάνων τοῦ Βατικανοῦ δὲν εἶνε πρὸς τὸ μέρος της πρακτικὰ συμπεράσματα.

Διότι δὲν ἔχει, ὄχι, ἀνάγκην ἡ φιλελεύθερος Γαλλία καπνιζόντων λύχνων διὰ νὰ μεταλαμπαδεύῃ εἰς τὰς χώρας τῆς Ἀνατολῆς τὸ φῶς τοῦ ἀνωτέρου πολιτισμοῦ της, τῶν φιλελευθέρων ἰδεῶν της, τῶν φιλοδικαίων αἰσθημάτων της. Τὸ φῶς αὐτὸ τὸ ἔφερεν ἤδη εἰς τὴν Ἀνατολὴν ἡ Ἑλληνικὴ ἐπανάστασις, τὸ ἐνεδυνάμωσεν ἡ σταθερὰ εὔνοια τῆς Γαλλίας πρὸς τὰ ἐθνικὰ δίκαια τῶν ἀνατολικῶν λαῶν, καὶ τὸ τροφοδοτεῖ ἡ ἐσωτερικὴ συγγένεια τοῦ γαλλικοῦ πνεύματος πρὸς τὸ ἑλληνικόν, τὸ ὁποῖον καὶ ἐν μέσῳ τῆς σκοτεινῆς ὁμίχλης τῆς τουρκικῆς δουλείας διετήρησεν, ἔστω καὶ ἀμυδράν, τὴν ἀκτινοβολίαν του εἰς ὅλα τὰ ἐν Ἀνατολῇ Κέντρα τῆς γεννήσεως καὶ τῆς ἐπιβολῆς του, ἀναμένον τῆς ὁμίχλης τὴν διάλυσιν διὰ νὰ ἀποδώσῃ πάλιν πλήρη τὸν φωτισμόν του.

Ἢ μήπως δὲν εἶνε ἀπόδειξις τῆς αὐθορμήτου προσοικειώσεως τοῦ γαλλικοῦ φωτὸς ὑπὸ τῆς Ἀνατολῆς τὸ γεγονὸς τῆς καθολικῆς διδασκαλίας τῆς γαλλικῆς γλώσσης εἰς ὅλα ἀνεξαιρέτως τὰ ἐθνικὰ ἐκπαιδευτήρια ὅλων τῶν λαῶν τῆς Ἀνατολῆς, τῆς Μέσης καὶ Ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως; Χρειάζεται πληρεστέρα ταύτης ἀπόδειξις, ὅτι ἡ Γαλλία δὲν ἔχει ἀνάγκην τῶν ὀργάνων τοῦ Βατικανοῦ πρὸς διάδοσιν τῆς γλώσσης της καὶ τῶν ἰδεῶν της;

Δικαιούμεθα λοιπὸν πάντες οἱ ἐν Ἀνατολῇ φίλοι τῆς Γαλλίας, καὶ πρὸ τῶν ἄλλων πάντων ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες, οἱ εἰς τὰ καιριώτατα ἐκ νέου τρωθέντες διὰ τῶν κατακρίτων τοῦ Βατικανοῦ ἀξιώσεων ἐπὶ τοῦ ἐθνικοῦ μας ναοῦ τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας καὶ τῶν ἄλλων περὶ ἀλλοιώσεως τοῦ καθεστῶτος τῶν Ἱερῶν Προσκυνημάτων εἰς βάρος μας, δικαιούμεθα, ναί, νὰ προσδοκῶμεν ὅτι προσεχὴς τοῦ χωρισμοῦ ἐπὶ τὸ λαϊκώτερον συμπλήρωσις, τὴν ὁποίαν αἱ δηλώσεις τοῦ κ. Πισσῶν προανήγγειλαν, θὰ ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τὰ ἐν Ἀνατολῇ ἱδρύματα τῆς «Προπαγάνδας τῆς Καθολικῆς Πίστεως».

ΟΜΙΛΙΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΠΟΣΤΟΛΟΝ
ΤΗΣ Θ΄ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΟΥ ΜΑΤΘΑΙΟΥ

[28 Ἰουλίου]

Ματαίως οἱ ἐν Κορίνθῳ Χριστιανοὶ διῃροῦντο εἰς διαφόρους μερίδας· ματαίως οἱ μὲν ἐξ αὐτῶν ἔλεγον ὅτι εἶνε τοῦ Πέτρου, οἱ δὲ τοῦ

Παύλου, οἱ δὲ τοῦ 'Απολλώ. Καὶ οἱ τρεῖς οὗτοι, διάκονοι τοῦ αὐτοῦ ἔργου, ἐργάται τῆς αὐτῆς ἰδέας, εὐαγγελισταὶ τῶν θείων τοῦ Διδασκάλου ἀρχῶν, ἦσαν οἱ συνεργοὶ τοῦ Θεοῦ, οἱ οἰκοδομοῦντες ἐπὶ τοῦ θεμελίου, τὸ ὁποῖον ἦτο μόνος ὁ Χριστός. Πρὸς τί λοιπὸν—λέγει ὁ 'Απόστολος— αἱ διαιρέσεις σας καὶ τὰ σχίσματά σας, ἐφ' ὅσον ἡμεῖς μὲν εἴμεθα ἁπλοῖ διάκονοι ἐν τῷ ἔργῳ τῆς πίστεως, «θεμέλιον δὲ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον, ὅς ἐστιν 'Ιησοῦς ὁ Χριστός;» Τοὺς λόγους αὐτοὺς τοῦ θείου 'Αποστόλου ἠμποροῦμεν νὰ μεταχειρισθῶμεν καὶ σήμερον ἐναντίον ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι μὲ κάθε τρόπον καὶ μὲ κάθε δύναμιν καὶ μὲ κάθε μέσον προσπαθοῦν νὰ μᾶς πείσουν, ὅτι τὰ ἔθνη τότε μόνον θὰ προοδεύσουν, ὅταν βάλουν νέα θεμέλια εἰς τὰς σχέσεις τὰς κοινωνικάς, καὶ εἰς τὰς σχέσεις τὰς οἰκογενειακὰς καὶ εἰς τὰς σχέσεις τὰς ἀτομικάς. Ποῖα εἶνε αὐτὰ τὰ νέα θεμέλια, τὰ ὁποῖα μᾶς ὑπόσχονται τὴν πρόοδον καὶ τὴν εὐδαιμονίαν; Τὴν ἀπάντησιν εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦτο μᾶς δίδουν αἱ πράξεις καὶ αἱ ἰδέαι ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι θέλουν νὰ γίνουν καταγγελεῖς ξένων δαιμονίων. 'Αποβαλόντες οὗτοι κάθε ἰδέαν ὑψηλὴν πηγάζουσαν ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιον, ἀγωνίζονται νὰ μετακινήσωσι τὸν ἀμετακίνητον θεμέλιον λίθον, ὅστις εἶνε ὁ 'Ιησοῦς Χριστός, καὶ νὰ ἱδρύσωσι νέους βωμούς! 'Ανακηρύττουσι τὴν φύσιν καὶ τὸν νοῦν εἰς θεοὺς τῆς ἀνθρωπότητος. Πολεμοῦσι πᾶσαν ἐνέργειαν πρὸς ἠθικὴν διάπλασιν τοῦ ἀτόμου, διάπλασιν σύμφωνον πρὸς τὸν αἰώνιον ἠθικὸν νόμον. Περιφρονοῦσι τὴν χριστιανικὴν λατρείαν. 'Αποστρέφονται καὶ εἰρωνεύονται πάντα, ὅστις ζητεῖ νὰ ρυθμίζῃ τὸν βίον του κατὰ τὰ παραγγέλματα τοῦ Λυτρωτοῦ ἡμῶν, καὶ νὰ οἰκοδομῇ ἐπὶ τοῦ «κειμένου θεμελίου», τοῦ Χριστοῦ, οὐχὶ χόρτον καὶ καλάμην, ἀλλὰ τὸν χρυσὸν τῶν καλῶν ἔργων, τῶν ἔργων, τὰ ὁποῖα ἐμπνέει ἡ ἀκλόνητος πίστις, τὰ ὁποῖα γεννᾷ ἡ στερρὰ ἐλπίς, καὶ διδάσκει ἡ αὐταπάρνησις καὶ ἀπαιτεῖ ἡ πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον ἡμῶν ἀγάπη.

Ταλαίπωροι ἄνθρωποι!

Μεταχειρίζονται τὴν ἐπιστήμην ὡς ὄργανον πρὸς διάδοσιν σαθρῶν δοξασιῶν καὶ ἀσεβῶν θεωριῶν, νομίζοντες ψευδῶς, ὅτι, καὶ χωρὶς τὴν ἐπίδρασιν τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος, δύνανται νὰ παραχθῶσιν εὔρωστα σώματα, κορμοὶ τῆς κοινωνίας ὑγιεῖς, πιστοὶ τοῦ καθήκοντος ὑπηρέται. Δὲν τοὺς μισῶ τοὺς ἀνθρώπους τούτους, λέγει ἕνας νεώτερος σοφός· τοὺς οἰκτείρω. Εἶνε τυφλοὶ τὴν ψυχήν! Καὶ μαζῆ μὲ τὴν

χικὴν τυφλότητα ἐκλείσθησαν καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ματαίας διανοίας ν. Τυφλοὶ αὐτοί, περιπλανώμενοι ἐν τῇ νυκτὶ τοῦ ψεύδους καὶ τῆς ταπάτης, εἶνε ὁδηγοὶ τυφλῶν, ἀλλ' ἀμφότεροι, κατὰ τὸν Εὐαγγελιήν, ἐμπίπτουσιν εἰς τὸν κρημνόν. Καὶ οὕτω βλέπομεν τὸν ἐκτροχιαὸν τοῦ κοινωνικοῦ σώματος, τοῦ πλούτου τὴν ἀσωτείαν, τῆς πτωίας τὸν ἐγωϊσμόν, τὴν ἀποσκλήρυνσιν τῆς καρδίας, τὴν ὠμότητα τῶν σθημάτων. Ὁ πλούσιος, μὴ καθοδηγούμενος ὑπὸ τοῦ φωτὸς τοῦ Εὐαγλίου, θεωρεῖ τὸν πλοῦτόν του ὡς τὸ ἀποκλειστικὸν μέσον τῆς ἀπούσεως καὶ τῆς ἡδονῆς, ἀδιαφορῶν διὰ τὸν πόνον τῆς χήρας, διὰ τὰ κρυα τοῦ ὀρφανοῦ, διὰ τὴν οἰμωγὴν τῆς παρθένου, διὰ τὴν ἀθλιότητα ῦ δυστυχοῦς.

Ὁ πτωχός, μὴ ἐμπνεόμενος ἀπὸ τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἐμπλέται εἰς τὰς παγίδας, τὰς ὁποίας τοῦ στήνει ἡ δίψα τοῦ πλουτισμοῦ καὶ πόθος τῆς ἀπολαύσεως, ἕτοιμος θὰ θυσιάσῃ πᾶν εὐγενὲς αἴσθημα εἰς ν βωμὸν τῆς ἀνηθικότητος· προσπαθῶν δὲ νὰ μιμηθῇ τοῦ πλουσίου ν βίον, εἶνε ἕτοιμος νὰ ἐξοδεύσῃ εἰς μίαν στιγμὴν ὅ,τι διὰ πολλοῦ που καὶ ἱδρῶτος ἐκέρδισε, γινόμενος οὕτω ἐν τῇ οἰκογενείᾳ του τὸ κιστον παράδειγμα τῆς ἀταξίας καὶ τῆς σπατάλης, τὰ ὁποῖα ἀσφαλῶς ν καθοδηγοῦν εἰς τὴν ἀποσύνθεσιν καὶ τὴν ἀθλιότητα.

Ὁ βιομήχανος, ὁ ἔμπορος, ὁ μεταπράτης καὶ οἱ διάφοροι ἐν τῇ κοινίᾳ ἐπαγγελματίαι, ἐὰν ἀποξενωθῶσι τῶν ἀρχῶν, τὰς ὁποίας ἡ θρησκεία ς θεωρεῖ ἀπαραιτήτους βάσεις διὰ τὸν εὔτακτον καὶ ἠθικὸν βίον, θὰ οξενωθῶσι συγχρόνως καὶ παντὸς φιλανθρώπου αἰσθήματος, μὴ φρονζοντες διὰ τίποτε ἄλλο παρὰ μόνον διὰ τὸν κορεσμὸν τῆς ἀπληστίας ν, διὰ τὴν πραγματοποίησιν ὅσῳ τὸ δυνατὸν περισσοτέρου, ἀλλ' ἀθεσου κέρδους, κέρδους, τὸ ὁποῖον προέρχεται ἀπὸ τὸ ὑστέρημα τοῦ πειένου. Πάντες ἐλάβομεν πικρὰν πεῖραν τῆς ἀπανθρωπίας τῶν ἀνθρών αὐτῶν, οἱ ὁποῖοι κατατρώγουσι τὰς σάρκας τῶν ἀδελφῶν των διὰ χορτάσουν τὴν ἀχόρταστον αἰσχροκέρδειάν των.

Καὶ θὰ ἠδυνάμην νὰ πολλαπλασιάσω τὰ παραδείγματα καὶ νὰ σᾶς λήσω καὶ περὶ τῶν ἀτόμων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα καὶ τιμὴν καὶ οἰκογέαν εἶνε ἕτοιμα νὰ θυσιάσουν καὶ νὰ ἐξευτελίσουν χάριν ποταπῶν συμρόντων. Ἀλλὰ πρὸς τί ἐπὶ πλέον ν' ἀποκαλύψω τὰ ἕλκη, τῶν ὁποίων ιει τὸ κοινωνικόν μας σῶμα;

Ἰδοὺ τί δημιουργοῦσιν οἱ προσπαθοῦντες νὰ μετακινήσωσι τὸν θεμέ-

λιον λίθον τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας καὶ νὰ ἀντικαταστήσωσι δι᾽ ἄλλ τῆς ἰδικῆς των ἐφευρέσεως, ἵνα οἰκοδομήσουν ἐπὶ αὐτοῦ οὐχὶ χρυ καὶ ἄργυρον, ἀλλὰ χόρτον καὶ καλάμην. Ἂς μὴ ἀπατώμεθα λοιπ ἐὰν θέλωμεν νὰ βοηθήσωμεν τοὺς σκοποὺς τῆς ψυχῆς καὶ νὰ προα γωμεν ὅλας τὰς θαυμασίας ἐκείνας ἀρετάς, αἱ ὁποῖαι ἔχουν τὴν δύνα νὰ διατηροῦν τὴν προσωπικότητα τοῦ ἀνθρώπου μακρὰν τῶν παθῶν κ εἰς τὸ ὑψηλὸν ἐπίπεδον τῆς ἠθικῆς κυριότητος,— ἀνάγκη νὰ ἐποικο μήσωμεν ἐπὶ τοῦ θεμελίου τοῦ Χριστοῦ, νὰ ἐμπνευσθῶμεν ἀπὸ τὸ π ράδειγμά του καὶ ἀπὸ τὰ διδάγματά του, ἀποστρεφόμενοι πάντα ὅσ ζητεῖ νὰ μετακινήσῃ τὸν αἰώνιον τοῦτον θεμέλιον λίθον. Εἰς τοὺς προφ τας τούτους τῶν βδελυγμάτων δυνάμεθα νὰ λέγωμεν μετὰ τοῦ Παύλο «Θεμέλιον ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον, ὅς ἐσ Ἰησοῦς ὁ Χριστός».

ΟΜΙΛΙΑ ΕΙΣ ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

ΤΗΣ ΙΑ′ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΟΥ ΜΑΤΘΑΙΟΥ

[11 Αὐγούστου]

Ὑπερβαλλόντως γενναιόδωρος παρουσιάζεται ὁ βασιλεὺς τῆς σ μερινῆς παραβολῆς, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί. Καθ᾽ ἣν στιγμὴν ἀρχίζει λογαριάζεται μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ, προσάγεται πρὸς αὐτὸν εἷς δ λος, ὅστις τῷ ὤφειλε δέκα χιλιάδας τάλαντα, ἤτοι ἑξήκοντα περί ἑκατομμύρια σημερινῶν δραχμῶν. Ἔνδακρυς ὁ ταλαίπωρος αὐτὸς ὀφ λέτης γονυπετεῖ ἔμπροσθεν τοῦ κυρίου ζητῶν ἁπλῶς καὶ μόνον π θεσμίαν τινὰ χρονικήν, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας ὑπέσχετο, πᾶσαν θὰ κατέβαλλε προσπάθειαν, ὅπως ἐξοφλήσῃ τὸ κολοσσια χρέος. «*Κύριε*, λέγει, *μακροθύμησον ἐπ᾽ ἐμοὶ καὶ πάντα σοι ἀποδώσ* Καὶ ὁ κύριος, οἰκτίρμων, συμπαθὴς καὶ γενναιόδωρος, καμπτόμενος τῶν δακρύων τῆς μεγάλης δυστυχίας, ὄχι ἁπλῶς εἰσακούει τὸ αἴτη τοῦτο, «*ἀλλ᾽ ἀπέλυσε τὸν δοῦλον καὶ τὸ δάνειον ἀφῆκεν αὐτ* Ποία γενναιοδωρία! Ὀγκῶδες χρέος, ἀπὸ ἑξήκοντα ἑκατομμύρια ἀ τελούμενον, ὁ εὔσπλαγχνος καὶ οἰκτίρμων Δεσπότης παραγράφει ἀποσβύνει συμπαθῶν πρὸς τὴν ἔνδειαν καὶ τὴν ἀπορίαν τοῦ ἀθλίου ἐ νου δούλου.

Πλὴν ὅμως φεῦ! ὁ εὐεργετηθεὶς τόσον πλουσίως δοῦλος ἐλέγχεται
ετ' ὀλίγον ἀνάξιος τῆς μεγάλης εὐεργεσίας. Ἡ καρδία του εἶνε σκληρά.
ψυχή του εἶνε ἀγροῖκος. Ἐντελῶς χυδαῖα αἰσθήματα καὶ σκέψεις
ριαρχοῦν ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ. Διότι δὲν προφθάνει ν' ἀπομα-
υνθῇ ἐκ τοῦ μέρους ἐκείνου, εἰς τὸ ὁποῖον μία τόσον γενναία πρᾶξις
ημειοῦτο εἰς ὄφελός του, καὶ λησμονεῖ ἐντελῶς τὸ παράδειγμα τοῦ
ενναίου κυρίου του. Συναντᾷ μετ' ὀλίγον καθ' ὁδὸν σύνδουλόν τού τινα,
στις ὤφειλε πρὸς αὐτὸν ἑκατὸν δηνάρια, ἤτοι ὀγδοήκοντα πέντε περί-
ου σημερινὰς δραχμάς. «*Καὶ κρατήσας αὐτὸν ἔπνιγε λέγων· Ἀπόδος
οι ὅ,τι ὀφείλεις*».

Δοῦλε ἀνάλγητε καὶ πονηρέ! Τοσαύτην πρὸ ὀλίγου γενναιοδωρίαν
έδειξε πρὸς σὲ ὁ βασιλεύς, καὶ δὲν λησμονεῖς σὺ τώρα τὰ ὀλίγα αὐτὰ
ρμάτια, ἅτινα ὁ σύνδουλός σου σοὶ ὀφείλει; Ὀγκῶδες ὀφείλων πο-
όν, εὗρες τὴν καρδίαν τοῦ δανειστοῦ σου τόσον συμπαθῆ καὶ μαλα-
ήν, ὥστε εἰς τὰ πρῶτα δάκρυά σου ἐκάμφθη αὕτη, καὶ ἅπασαν τὴν
εγάλην ὀφειλὴν ἀφῆκέ σοι. Καὶ τώρα σὺ μένεις ἀνάλγητος, πρὸ τῶν
ρμῶν δακρύων τοῦ συνδούλου σου, ἓν τόσον εὐτελὲς καὶ ἀσήμαντον
σὸν χρεωστοῦντος εἰς σέ; Τὴν αὐτὴν κραυγήν, ἡ ὁποία πρὸ ὀλίγων
λις στιγμῶν ἐξήρχετο ἀγωνιωδῶς ἀπὸ τὸ ἴδιόν σου στόμα, τὴν αὐτὴν
βάλλει καὶ τώρα μετὰ δακρύων ἱκετεύων σε οὐχὶ ἄλλος τις, ἀλλ' ὁ
νδουλός σου. Δὲν συγκινεῖσαι ἀπὸ τὰ δάκρυά του; Δὲν ἐνθυμεῖσαι
παράδειγμα τοῦ κυρίου σου διὰ νὰ διδαχθῇς ἀπὸ αὐτό; Δὲν συλλο-
ζεσαι, ποία θὰ ἦτο ἡ θέσις σου, ἐὰν καὶ ὁ κύριός σου ἐδεικνύετο πρὸς
τόσον σκληρός, ὅσον σὺ τώρα δεικνύεσαι πρὸς τὸν κλαίοντα σύν-
υλόν σου;

Ἆ! ὄχι· τίποτε ἀπὸ αὐτὰ δὲν εἶνε ἱκανὸν νὰ κάμψῃ τὴν σκληρὰν
ῦ δούλου καρδίαν. Ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀναβολῆς καὶ χωρὶς κανένα δι-
αγμὸν «*ἀπελθὼν ἔβαλε*» τὸν σύνδουλον αὐτοῦ «*εἰς φυλακήν, ἕως οὗ
τοδῷ τὸ ὀφειλόμενον*».

Ἀλλὰ τῆς ἐλεεινῆς ταύτης σκηνῆς ὑπῆρξαν ἀρκετοὶ οἱ μάρτυρες.
λλοι σύνδουλοι, ἐν γνώσει διατελοῦντες τῆς γενναιόφρονος τοῦ κυρίου
ν πράξεως, μετὰ θλίψεως μεγάλης καὶ ἀγανακτήσεως ζωηρᾶς παρ-
κολούθουν τώρα τὴν ἀναλγησίαν τοῦ εὐεργετηθέντος δούλου, τὴν
τοίαν οὗτος ἔδειξε διὰ τὸν ὀφειλέτην καὶ σύνδουλόν του. Μὴ ἔχοντες
οὗτοι τὴν καρδίαν πετρώδη, ἐκάμφθησαν ἀπὸ τοὺς ὀδυρμοὺς τοῦ φυ-

λακισθέντος συνδούλου των «καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα. Ἐλθόντες διεσάφησαν τῷ κυρίῳ αὐτῶν πάντα τὰ γενόμενα».

Τὸ ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν, ὁποῖον θὰ τὸ ἀνέμενε πᾶς τις. Πολὺ καίως ὁ κύριος ἐξοργισθεὶς ἀπὸ τὴν ἀχρείαν ταύτην τοῦ δούλου συμπεριφοράν, ἀνακαλεῖ τὴν δωρεάν του καὶ χρησιμοποιεῖ ἤδη τὸ αὐτὸ τὸν πονηρὸν τοῦτον δοῦλον μέτρον, τὸ ὁποῖον καὶ ἐκεῖνος πρὸ ὀλίγ ἐχρησιμοποίησε διὰ τὸν σύνδουλόν του. «*Καὶ παρέδωκεν αὐτὸν τ βασανισταῖς, ἕως οὗ ἀποδῷ πᾶν τὸ ὀφειλόμενον*».

Δικαία καὶ πρέπουσα ἀνταπόδοσις εἰς πρᾶξιν ἀδικαιολόγητον, ἀ χθῆ καὶ μυσαράν! Οὐδεὶς δύναται νὰ εὑρεθῇ συμπαθῶν τόρα πρὸς πονηρὸν αὐτὸν δοῦλον. Δικαίως πᾶσα καρδία ἀγανακτεῖ κατ᾽ αὐτοῦ πᾶσα γλῶσσα ἀνοικτιρμόνως θὰ ἤλεγχεν αὐτόν. Ἀνάξιος τῆς τόσης εργεσίας, εὗρεν ἤδη τὴν ἁρμόζουσαν εἰς αὐτὸν τύχην καὶ τὴν πρέπ σαν τιμωρίαν.

Πλὴν ὅμως, ἀγαπητοὶ χριστιανοί, καθ᾽ ὃν χρόνον ἀγανακτοῦμεν ἡμεῖς κατὰ τοῦ πονηροῦ καὶ ἀναλγήτου τούτου δούλου, ρίπτομεν λίθον τῆς καταδίκης καθ᾽ ἡμῶν αὐτῶν. Ὦ! ναί· ὀφειλέται εἴμεθα ἡ μυρίων καὶ ὑπερμυρίων ταλάντων. Ὀφειλέται πρὸς τὸν Κύριον καὶ σπότην τοῦ παντός. Ποσάκις παραβαίνομεν τὰς ἐντολάς του; Ποσ περιφρονοῦμεν τὸν νόμον του καὶ περιυβρίζομεν τὸ μεγαλεῖόν του; σάκις ἐλεγχόμεθα ἀσυνεπεῖς ὡς πρὸς τὰς ἠθικὰς ὑποχρεώσεις μας ἐλλιπεῖς εἰς τὰ καθήκοντά μας; Ἀποτελοῦσι δὲ αἱ παραβάσεις καὶ τὰ ἁματήματά μας ταῦτα ὀφειλήματα, χρέη δυσεξαρίθμητα, δὲ καὶ ἀναρίθμητα, εἰς βαρὺ καὶ κολοσσιαῖον βυθίζοντα ἡμᾶς χ ἐνώπιον τῆς θείας δικαιοσύνης.

Μέτρησον, χριστιανέ, τὰς παραβάσεις καὶ τὰ ὀφειλήματά σου ἐὰν δύνασαι, καὶ θὰ πεισθῇς ἀμέσως, ὅτι μυρίων καὶ δισμυρίων κ λιάκις μυρίων ταλάντων ὀφειλέτης ὑπάρχεις ἐνώπιον τῆς δικαιο τοῦ Κυρίου. Καὶ ὅμως ὁ Θεὸς σὲ συγχωρεῖ. Ἓν δάκρυ μετανοία εἶνε ἱκανὸν νὰ ἀποσβύσῃ διὰ μιᾶς τὸ ὀγκῶδες αὐτὸ χρέος καὶ νὰ ἀποδώσῃ τῶν ἁμαρτιῶν τὴν ἄφεσιν.

Ἀλλ᾽ ἀκριβῶς ἡ εὐσπλαγχνία αὕτη ἡ ἄμετρος τοῦ Θεοῦ πρ ἰδικήν σου ἀθλιότητα, σοὶ ἐπιβάλλει τὸ καθῆκον μετὰ μακροθυμ φέρεσαι καὶ σὺ πρὸς τὰς ἀπέναντί σου παρεκτροπὰς τῶν ὁμοίω συνδούλων. Τὰ παντὸς εἴδους ἀδικήματα, αἱ ὕβρεις, αἱ συκοφαντ

προσβολαί, τὰς ὁποίας ὁ πλησίον ἐνδέχεται νὰ πράξῃ καθ' ἡμῶν, μετροῦνται εἰς τὰ δάκτυλα. Συγκρινόμεναι πρὸς τὰς καθημερινὰς προσβολάς, τὰς ὁποίας ἡμεῖς ἀπευθύνομεν κατὰ τῆς θείας δικαιοσύνης, παρουσιάζονται τόσον ἀσήμαντοι, εὐάριθμοι καὶ εὐτελεῖς, ὅσον καὶ τὰ ἑκατὸν δηνάρια ἀπέναντι τῶν μυρίων ταλάντων.

Χριστιανοί μου, ὁ Θεὸς μᾶς χαρίζει τὰ μυρία τάλαντα. Δὲν ὀφείλομεν καὶ ἡμεῖς νὰ χαρίσωμεν εἰς τοὺς συνδούλους ἡμῶν τὰ ἑκατὸν δηνάρια; Ὁ Θεός, μακροθυμῶν εἰς τὰς ἁμαρτίας μας, συγχωρεῖ καὶ ἀπαλείφει αὐτάς, μὲ ὅλον ὅπου καταντῶσι νὰ εἶνε ἀναρίθμητοι. Ἡμεῖς δὲν ὀφείλομεν ἀπὸ καρδίας νὰ συγχωρῶμεν τοὺς πταίοντας εἰς ἡμᾶς ἀνθρώπους, τοὺς συνδούλους ἡμῶν, οἵτινες εὐτελές τι χρέος ὀφείλοντες παρουσιάζονται ἔμπροσθεν ἡμῶν;

Ἀλλοίμονον εἰς ἡμᾶς, ἀγαπητοί, ἐὰν δειχθῶμεν ἀνάλγητοι, σκληροί, μνησίκακοι καὶ ἐμπαθεῖς.

Ἡ αὐτὴ τύχη ἀναμένει καὶ ἡμᾶς, ἥτις ἐπεφυλάχθη καὶ εἰς τὸν πονηρὸν ἐκεῖνον δοῦλον. Ὁ Θεὸς θ' ἀποσύρῃ ἀφ' ἡμῶν τοὺς οἰκτιρμούς του, τὸ ὀγκῶδες χρέος τῶν ἁμαρτιῶν μας θὰ ἐξακολουθήσῃ βαρύνον ἐπὶ τῶν ψυχῶν μας, καὶ ἡ θεία δικαιοσύνη θὰ ἀξιώσῃ παρ' ἡμῶν ἱκανοποίησιν καὶ διὰ τὴν τελευταίαν ἐκ τοῦ ἀναριθμήτου πλήθους τῶν ἁμαρτιῶν μας. Τὸ ἐβεβαίωσεν ὁ Κύριος ἐπαγαγὼν ὡς συμπέρασμα τῆς ὅλης παραβολῆς τό: *«Οὕτω καὶ ὁ πατήρ μου ὁ ἐπουράνιος ποιήσει ὑμῖν, ἐὰν μὴ ἀφῆτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν τὰ παραπτώματα αὐτῶν».*

ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΚΑΙ ΑΓΓΛΙΚΑΝΩΝ
ΘΕΟΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ

Α'. Συζήτησις ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ.

[Σύντομα σημειώματα ἀνεπισήμου συζητήσεως γενομένης ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Ἁγίας Γραφῆς τοῦ Γενικοῦ Θεολογικοῦ Σεμιναρίου τῆς Νέας Ὑόρκης, ἡμέραν Σάββατον, 12/25 Ὀκτωβρίου. 1918]

(Συνέχεια ἀπὸ σελ. 76)

Ἐπίσκοπος Courtney. Τὸ ζήτημα λοιπὸν εἶνε, ἐὰν οἱ Ἕλληνες, ἐπιμένοντες ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως τῆς Συνόδου, δὲν θὰ ἐνόμιζον, ὅτι ἡ προσθήκη εἶναι ἐμπόδιον πρὸς ἕνωσιν μετ' αὐτῶν.

Μητροπολίτης. Ὅ,τι ἐλέχθη ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Hall, ὡς πρὸς τὴν διατήρησιν τῶν λέξεων προστατευουσῶν τὰς προσβολὰς τὰς ἐκ τῶν Οὐνιταρίων προερχομένας σχετικῶς πρὸς τὴν Θεότητα τοῦ Υἱοῦ, τοῦτο βεβαίως θὰ προὐκάλει σοβαρὰς σκέψεις μεταξὺ ἡμῶν, κατὰ πόσον θὰ ἔπρεπε νὰ ἀναγνωρισθῇ ἡ τοιαύτη ὑμῶν ἄποψις. Ἐφ' ὅσον δύναμαι νὰ ἐξωτερικεύσω τὸ κρατοῦν πνεῦμα ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ, φρονῶ, ὅτι ἐν Οἰκουμενικῇ τινι Συνόδῳ οἱ Ὀρθόδοξοι θὰ ἐπέμενον εἰς τὸ Σύμβολον τῆς Πίστεως ὡς τοῦτο ἐγένετο δεκτὸν ὑπὸ τῆς τρίτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

Ἐπίσκοπος Courtney. Ἡ διατήρησις τῶν λέξεων παρ' ἡμῖν θὰ εἶναι ἀναγκαία μέχρις ἐπισήμου τινὸς ἐνεργείας. Θὰ ἀπετέλει τοῦτο ἐμπόδιον ἀναγνωρίσεως ἡμῶν ἐν προσεχεῖ τινι Συνόδῳ;

Μητροπολίτης. Εἰς τὴν πρώτην ἐλπιζομένην εὐκαιρίαν ἐπισήμου Συνελεύσεως τῶν Ἐπισκόπων τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας βεβαίως θὰ ἠκούετο εὐαρέστως, ὅτι ἡ διδασκαλία τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ὀρθοδόξου, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐκπόρευσιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, εὑρίσκονται ἐν συμφωνίᾳ. Δὲν θὰ ἠδυνάμην, ὑποθέτω, νὰ προείπω τι περισσότερον.

Ἐπίσκοπος Darlington. Δὲν εἶναι αὐτὴ ἡ θέσις τοῦ ζητήματος. Θὰ εἶνε εὐκολώτερος ὁ καθορισμὸς τοῦ σημείου τούτου εἰς αὐτὴν τὴν ἐλπιζομένην Οἰκουμενικὴν Σύνοδον, ἢ πρὸ αὐτῆς, διότι θὰ εἴχομεν τότε πρὸ ἡμῶν ὁλόκληρον τὸ πρόγραμμα. Φαινόμεθα χωρισμένοι, ἐνῷ ἔχομεν τὴν ἰδίαν γνώμην. Ἐπιθυμοῦμεν νὰ συνέλθωμεν εἰς Γενικὴν Συνέλευσιν ἄνευ ἀλλαγῆς τῆς θέσεώς μας καὶ ἄνευ ἀλλαγῆς τῆς ὑμετέρας. Θὰ ἐπεστρέφομεν τότε ἐκ τῆς Συνελεύσεως ταύτης καὶ θὰ καθωρίζομεν τὰ πράγματα τῶν Ἐκκλησιῶν μας ἀναλόγως τῶν κοινῶν ἀποφάσεων.

Μητροπολίτης. Ὁ Κύριος ἡμῶν εἶπε: «Τὸ Πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ». Οὐδεὶς Ἐπίσκοπος ἢ Θεολόγος δύναται νὰ εἴπῃ προηγουμένως τὴν κατεύθυνσιν Συνόδου Οἰκουμενικῆς ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι συνερχομένης. Ὡς ἐκ τούτου, ἐφ' ὅσον συμφωνοῦμεν, ὅπως συνέλθωμεν ὁμοῦ μετὰ τῆς αὐτῆς ἰδέας, ἀμοιβαίας ἀγάπης καὶ γνώσεως, πρέπει νὰ πιστεύωμεν ὅτι τὸ Πνεῦμα θὰ ὁδηγήσῃ ἡμᾶς εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. Τίς οἶδε. Δυνατὸν ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος νὰ εὑρεθῇ ἐν Συνόδῳ τρόπος λύσεως τοῦ ζητήματος τούτου, ὁ ὁποῖος νὰ γίνῃ παραδεκτὸς ὑφ' ὅλων. Ἂς προπαρασκευάζωμεν τώρα τὸ ἔδαφος τῆς κοινῆς συμ-

φωνίας, ἐλπίζοντες ὅτι ἐν τοιαύτῃ μελλούσῃ Συνόδῳ τὸ ἔδαφος τοῦτο θὰ παρουσιασθῇ ἕτοιμον. Ἐφ' ὅσον δὲν δυνηθῶμεν νὰ πράξωμεν τοῦτο μόνοι, ἂς προσευχώμεθα εἰς τὸν Θεὸν πιστεύοντες, ὅτι οὗτος θὰ συναθροίσῃ ἡμᾶς πάλιν ὑπὸ καλυτέρας καὶ εὐτυχεστέρας συνθήκας.

Αἰδεσ. Emhardt. Μεταχειριζόμεθα ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν Προσευχῶν ἡμῶν διφορουμένας τινὰς λέξεις ἢ φράσεις, ὅπως π. χ. εἰς τὴν τελετὴν τοῦ Βαπτίσματος λέγει ὁ τύπος «θὰ βαπτίσῃ, ἢ δύναται νὰ ἐπιχύσῃ». Εἶνε πιθανῶς ἀναγκαῖον, ὅπως ἐν τῇ διατυπώσει τοῦ τύπου τῆς τελέσεως τῶν μυστηρίων προστεθῶσιν ἐπεξηγηματικαί τινες φράσεις, ἢ διατυπωθῶσιν ἀνάλογοι ὁδηγίαι. Πραγματικῶς ἡ Μεγάλη Κατήχησις, ἢ ἡ Κατήχησις τοῦ Πέτρου Μογίλα, ὁμιλοῦσι περὶ τοῦ ἑνὸς τύπου, ὡς τοῦ βιβλικοῦ, καὶ ἑνὸς ἑτέρου ἔχοντος Ἀποστολικὸν χαρακτῆρα. Δὲν θὰ ἦτο δυνατόν, κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον, ἐν τῷ Συμβόλῳ τῆς Πίστεως νὰ ἐπιτραπῇ ἑκάτερος τῶν τύπων μὲ σχετικὴν ὑποσημείωσιν, συντελοῦσαν εἰς τὴν ἀποφυγὴν διενέξεων ὑπὸ τὰς λέξεις Filioque, π. χ. «ἐφ' ὅσον βεβαίως ἡ χρῆσις τῶν λέξεων τούτων δὲν εἰσάγει δύο πηγάς, εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς Θεότητος», ἢ ὅπου παραλείπεται τὸ Filioque, «ὅτι ἡ παράλειψις αὕτη δὲν εἰσάγει ὑποτίμησιν τῆς Θεότητος τοῦ Υἱοῦ»: Κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὑποθέτω, ὅτι τὸ Σύμβολον τῆς Πίστεως θὰ ἐγίνετο ἀποδεκτὸν ἱκανοποιητικῶς δι' ὅλους.

Τῆς ὥρας παρελθούσης καὶ δοθείσης τῆς πληροφορίας, ὅτι ὁ Μητροπολίτης μετὰ τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς Ἀποστολῆς δὲν θὰ ἠδύναντο πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς των δι' Εὐρώπην νὰ συναντηθῶσι καὶ πάλιν ἐνταῦθα, ὁ *Ἐπίσκοπος Courtney* εἶπε τὰ ἑξῆς: Λυποῦμαι, ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ συσκεφθῶμεν καὶ περὶ τῶν ἄλλων ζητημάτων, τὰ ὁποῖα ἀναφέρει ἡ ἐπιστολή, ἡ ἀπευθυνθεῖσα πρὸς τὴν Α. Π. Θὰ παρεκάλουν διὰ τοῦτο αὐτὴν νὰ σκεφθῇ μετὰ τῶν λοιπῶν Ἑλλήνων Θεολόγων τὰ ὑπολειπόμενα σημεῖα καὶ νὰ εὐχαρεστηθῇ ν' ἀπαντήσῃ ἐπ' αὐτῶν εἰς τὸν Γραμματέα μας (The Rev. William C. Emhardt, New Town, Buck Co, Pa).

Μετὰ τὴν προσευχὴν καὶ τὴν εὐλογίαν, δοθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου, ἡ σύσκεψις ἔληξεν.

ΤΑ ΕΝ ΣΕΡΒΙᾼ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ

[Ἐξ ἀνταποκρίσεως πρὸς τοὺς «Churche Times» τοῦ Λονδίνου]

Τὸ ἔτος τοῦτο εἶνε ἀξιοσημείωτον διὰ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Σερ-βίας, παρὰ δὲ τὰς θλίψεις καὶ τὰς στενοχωρίας, τὰς ὁποίας ἐδοκίμασα-οἱ καλλίτεροι ἄρχοντες αὐτῆς ὡς ἐκ τῆς καθόλου ἐν τῇ χώρᾳ καταστά-σεως, ἐν τούτοις, τῇ χάριτι τοῦ Κυρίου, αὕτη μέλλει νὰ χωρήσῃ ε-μεγάλην πρόοδον. Πρῶτον ζήτημα, ὅπερ ἀπασχολεῖ τὴν Ἐκκλησία-τῆς Σερβίας, εἶνε ἡ μετ' αὐτῆς ἕνωσις τῶν σερβικῶν ὀρθοδόξων Ἐκ-κλησιῶν τῆς Οὐγγαρίας, Αὐστρίας, Βοσνίας-Ἐρζεγοβίνης, Μακεδονί-καὶ Μαυροβουνίου. Δεύτερον ζήτημα εἶνε ἡ ἐπιστροφὴ εἰς τὴν μητέρ-πατρίδα τῶν κληρικῶν καὶ σεμιναριστῶν τῶν διαμενόντων ἐν Ἀγγλ-καὶ συνδυαζόντων τὴν τάσιν πρὸς νεωτερισμὸν ἐν τῷ μηχανισμῷ τ-ἐκκλησιαστικοῦ βίου μετὰ τῆς εὐλαβοῦς ἀφοσιώσεως εἰς τὴν Ὀρθόδοξ-πίστιν. Τρίτον εἶνε τὸ γεγονός, ὅτι, μετὰ τὴν καταστροφὴν τῶν τελε-ταίων τεσσάρων ἐτῶν ἡ Ἐκκλησία εἶχεν ἐλευθέρας τὰς χεῖρας ν' ἀν-συντάξῃ ἑαυτήν, γεγονὸς ὀφειλόμενον εἰς τὴν γενικὴν ἑτοιμότητα πρ-μεταρρύθμισιν καὶ εἰς τὴν θαυμαστὴν ἐντολὴν τοῦ κ. Ἀρλανπόδιτ-Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν (ὅστις, σημειωτέον, εἶναι Ρωμαιοκατ-λικος Κροάτης).

Ἐπ' ἐσχάτων οἱ ἐπίσκοποι τῆς Ὀρθοδόξου Σερβικῆς Ἐκκλησ-συνῆλθον ἐν Συνόδῳ, ἐν Βελιγραδίῳ, ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ λάβωσι γενικ-ἀποφάσεις περὶ τοῦ μέλλοντος τῆς Ἐκκλησιαστικῆς πολιτικῆς καὶ π-καθορισμοῦ τοῦ νέου ὀργανικοῦ σκελετοῦ τῆς Ἐκκλησίας. Οὗτ-δέκα-ἓξ τὸν ἀριθμὸν ἐν ὅλῳ. ἐκ μὲν τῆς Σερβίας ἦσαν ὁ Μητροπολίτ-Βελιγραδίου καὶ ὁ Ἐπίσκοπος Νύσσης· ἐκ τῆς Μακεδονίας, ὁ Ἐπίσ-πος Δίβρης (Debar), ἐκ τοῦ Μαυροβουνίου ὁ Μητροπολίτης Κετίγν-οἱ Ἐπίσκοποι Πέτσης καὶ Ποδγορίτσης· ἐκ τῆς Δαλματίας οἱ Ἐπίσ-ποι Ζάρας, δύο ἐπίσκοποι ἐκ τῆς πατριαρχικῆς Ἐπισκοπῆς τοῦ Καρ-βιτσίου. οἱ Ἐπίσκοποι Βερσὰτζ καὶ Βουδαπέστης· ἐκ τῆς Βοσνίας Ἐρζεγοβίνης ὁ Μητροπολίτης Σαραγέβου, οἱ Ἐπίσκοποι Τούζλας, Μ-στὰρ καὶ Βανυαλούκας. Εἰς τοὺς δέκα-πέντε τούτους προσετέθη, ἀ-τῆς 18 Μαΐου, ὁ πατὴρ Νικόλαος Βελιμίροβιτς, ὁ ὕστερον χειροτο-θεὶς ἐπίσκοπος Τσιακτσιάκ, ἢ Ζίτσας, ἐν τῇ Κεντρικῇ Σερβίᾳ.

Ὁ Ἐπίσκοπος τοῦ Πακρέτζ, ἐν Κροατίᾳ, ἦτο ὁ μόνος ἀπών, κ

ὃν χρόνον δέκα ἐπισκοπαὶ χηρεύουν, καθ᾽ ὅσον οἱ μὲν Σέρβοι ἀφ᾽ ἑνὸς δὲν ἠδυνήθησαν, οἱ δὲ Αὐστροούγγροι ἐδείχθησαν ἀπρόθυμοι νὰ ἐπιτρέψωσι τὰς ἐπισκοπικὰς ἐκλογὰς κατὰ τὰ τελευταῖα τρία ἔτη. Ὄχι μόνον αἱ χηρεύουσαι αὗται θέσεις πρέπει νὰ πληρωθῶσιν, ἀλλὰ καὶ μία ἀναδιευθέτησις τῶν ἐπισκοπικῶν περιφερειῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νέων συνόρων ἀντὶ τῶν παλαιῶν πολιτικῶν, εἶνε προδήλως ἀναγκαία. Ἡ μόνη ἐπισκοπικὴ ἐκλογή, ἡ τοῦ πατρὸς Νικολάου, οὖσα ἓν ἐνθαρρυντικὸν σημεῖον ὡς πρὸς τὴν εἰσαγωγὴν νέων ἰδεῶν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἐχαιρετίσθη εὐπροσδέκτως ὑφ᾽ ὁλοκλήρου τοῦ Τύπου τοῦ Βελιγραδίου. Τὸ ἱεραρχικὸν οἰκοδόμημα θὰ ἐπιστεφθῇ δι᾽ ἱδρύσεως Πατριαρχείου, ὅταν ἐπιτευχθῇ ἡ ἔγκρισις ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως.

Ἡ σύνοδος τῶν Ἐπισκόπων διώρισε πέντε ἐκ τῶν μελῶν της, τὸν Μητροπολίτην Κετίγνης, τοὺς Ἐπισκόπους Τούζλας καὶ Νύσσας καὶ τοὺς δύο Ἐπισκόπους—Διοικητὰς τοῦ Καρλοβιτσίου, νὰ σχηματίσωσι προσωρινὴν μόνιμον Ἐπιτροπὴν διαρκῶς συνεδριάζουσαν ἐν Βελιγραδίῳ ὡς διοικοῦν σῶμα τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἀντιπροσωπευτικὸν ἐν ταῖς σχέσεσιν αὐτῶν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν. Ἡ ἐπιτροπεία αὕτη θὰ συνεδριάσῃ τελικῶς ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Πατριάρχου, τὰ δὲ λοιπὰ μέλη αὐτῆς θὰ ἐκλέγωνται κατ᾽ ἔτος.

Ἑτέρα ἐπιτροπεία ἐξ ἑπτὰ κληρικῶν καὶ λαϊκῶν διωρίσθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ἵνα συντάξῃ ἔκθεσιν διὰ τὴν νέαν νομοθεσίαν τῆς Ἐκκλησίας, τὰς θεολογικὰς Σχολάς, τὴν σχέσιν πρὸς τὸ κράτος κλπ.

Ἰδιαιτέρως εὐχάριστοι καὶ ἐνδιαφέρουσαι εἶνε αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἐπισκοπικῆς συνόδου ὡς πρὸς τὴν Ἀγγλικανικὴν Ἐκκλησίαν. Ὁ Ἐπίσκοπος Ζερέμσκι, Διοικητὴς τοῦ Κάρλοβιτς, καὶ ὁ Ἐπίσκοπος τοῦ Τσιακτσιὰκ παρουσίασαν ἐκθέσεις διακριβούσας τὰς βοηθείας, αἵτινες παρεσχέθησαν ὑπὸ τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὰ τέσσαρα τελευταῖα ἔτη. Ὁ Ἐπίσκοπος τοῦ Τσιακτσιάκ, γνωστὸς ὡς Ἀγγλόφιλος, περιωρίσθη νὰ ἐκθέσῃ μετριοπαθῶς τὰ γεγονότα· ἀλλ᾽ ὁ Ἐπίσκοπος Ζερέμσκι ὡμίλησεν ἐνθουσιωδῶς περὶ τῆς σχέσεως πρὸς τὸν Ἀγγλικανισμόν. Ἀπεφασίσθη δὲ εἶτα, ὅπως ἡ Σύνοδος ἔλθῃ εἰς στενὰς σχέσεις καὶ εἰς ἀδελφικὴν ἐπαφὴν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἀγγλίας· ἐπίσης ὅπως οἱ ἐν Ἀγγλίᾳ Θεολόγοι σπουδασταὶ παραμένωσιν ἐκεῖ, σταλῶσι δὲ καὶ ἄλλοι εὐκαιρίας δοθείσης. Ἠκούσθη, ὅτι οἱ καθηγηταὶ

τοῦ ἐν Κάρλοβιτς Σεμιναρίου ἐξέλεξαν ἤδη ἓξ σπουδαστὰς ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ καὶ ὅτι τὸ Σεμινάριον τοῦ Σεραγέβου ἐξέλεξε τρεῖς ἢ τέσσαρας. Τελευταίως ἡ Σύνοδος ἐξέφρασε τὴν εὐγνωμοσύνην της πρὸς τὴν Ἀγγλικὴν «Ἑταιρείαν πρὸς διάδοσιν τῆς χριστιανικῆς γνώσεως» διὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ Λειτουργικοῦ καὶ τοῦ Εὐχολογίου πρὸς διανομὴν εἰς τοὺς Σέρβους ἱερεῖς.

Ἐνδιαφέρον καὶ ἐνθαρρυντικὸν χαρακτηριστικὸν τῆς καταστάσεως εἶνε τὸ διάταγμα τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν περὶ ἱδρύσεως Σχολῶν τῆς Ὀρθοδόξου Θεολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Βελιγραδίου. Τὸ Βελιγράδιον δὲν εἶνε τυπικὴ σερβικὴ πόλις εἴτε κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν ὄψιν, εἴτε κατὰ τὴν πνευματικήν. Ὑποστὰν ἰσχυρὰν τὴν ἐπίδρασιν τοῦ Ὀρθολογισμοῦ διὰ τὴν ἐγγύτητα αὐτοῦ πρὸς τὴν Αὐστρίαν καὶ Οὐγγαρίαν, ἔχασε μέχρι τινὸς βαθμοῦ τὴν φυσικὴν αὐτοῦ ἀφοσίωσιν, ὡς Σερβικῆς πρωτευούσης, εἰς τὴν Ὀρθόδοξον Πίστιν. Συνεπῶς, καίτοι ἡ Σκουφίνα ἐψήφισε νόμον ἐπιτρέποντα ἵδρυσιν τῆς Θεολογικῆς ταύτης Σχολῆς ἤδη ἀπὸ τοῦ 1906, οὐδὲν ὅμως ἔγεινε. Τόρα, ἐν τούτοις, τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Ζογρὰδ διεβίβασεν αἴτησιν περὶ ἱδρύσεως ἐν αὐτῷ Ὀρθοδόξου Πανεπιστημιακῆς Σχολῆς. Τοῦτο προξενεῖ ζωηρὰν κατάπληξιν· ἡ αἴτησις αὕτη προέρχεται ἐκ πόλεως Ρωμαιοκατολικῆς, οἵα τὸ Ζογράδ. ἄτοπον δὲ εἶνε διὰ τὸ Βελιγράδιον, τὸ ὁποῖον θὰ εἶνε τὸ ἐκκλησιαστικὸν Κέντρον ὄχι μόνον τῆς Σερβίας, ἀλλὰ καὶ ἁπάσης τῆς Ὀρθοδόξου Σερβίας, νὰ μὴ ἔχῃ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ Πανεπιστημιακὴν Σχολήν. Τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Βελιγραδίου διετάχθη ἤδη νὰ προνοήσῃ διὰ τὴν Σχολὴν ταύτην κατὰ τὴν 1 Ὀκτωβρίου.

ΠΩΣ ΝΑ ΔΕΙΚΝΥΗΣ ΤΗΝ ΠΙΣΤΙΝ ΣΟΥ

«Κἀγὼ δείξω σοι ἐκ τῶν ἔργων μου τὴν πίστιν μου».
(Ἰάκ. β΄. 18).

Ἀντὶ νὰ δεικνύῃς τὴν πίστιν σου, τὴν κρατεῖς ἐπιμελῶς κεκρυμμένην. Γνωρίζω, ὅτι ἔχεις κλίσιν πρὸς τὴν θρησκείαν, καὶ κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἀγωνίας σου καλεῖς εἰς βοήθειαν τὸν Θεόν· ἀλλὰ κρύπτεις τὴν πίστιν ταύτην εἰς τὸ βάθος τῆς καρδίας σου· καὶ ἐκεῖ, ἐστερημένη τοῦ φωτός, τοῦ καθαροῦ ἀέρος, δὲν ἀναπτύσσεται, ἀλλ᾽ ἀποπνίγεται. Διατί νὰ κρύπτῃ τις τὴν πίστιν του; Εἶνε ἐντροπή, εἶνε στίγμα ἡ πίστις;

Σὺ πάλιν δεικνύεις τὴν πίστιν σου διὰ λόγων. Εὐχαρίστως ὁμολογεῖς, ἄνευ ἐντροπῆς, ὅτι ἔχεις θρησκείαν. Ἐὰν προσβάλωσιν ἐπὶ παρουσίᾳ σου τὸν Χριστιανισμόν, ὑπερασπίζεσαι αὐτόν. Τοῦτο εἶνε καλόν, ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ.

Ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον χρειάζεται ἰδίως, εἶνε νὰ δεικνύωμεν τὴν πίστιν ἡμῶν δι' ἔργων. Ἐν ὅσῳ ἡ πίστις δὲν ἐκφράζεται δι' ἔργων, ἀμφιβάλλει τις καὶ περὶ τῆς ζωτικότητος αὐτῆς.

Εἰς τὸ ἔργον λοιπόν. Θὰ σοὶ δώσω σήμερον ἐν τῷ πνεύματι τοῦ Εὐαγγελίου δύο ὁδηγίας:

Ἐν πρώτοις, θέσον εἰς πειθαρχίαν τὴν ψυχήν σου. Δείκνυε συνήθως καλὸν χαρακτῆρα. Ἔσο ἐν Χριστῷ δυνατός, γλυκύς, πλήρης θάρρους, ἐν τῇ μετὰ τοῦ Θεοῦ ἐπικοινωνίᾳ. Ἰδοὺ τὸ ἐσωτερικὸν ἔργον, τὸ κατ' ἐξοχὴν ἔργον.

Ἔπειτα, ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἐξωτερικὸν ἔργον, ἔκλεξον ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον συμβιβάζεται κάλλιον πρὸς τὰ τάλαντα, τὰ ὁποῖα σοὶ ἔδωσεν ὁ Θεός. Σύ, νὰ ἐπισκέπτησαι τοὺς γηραιοὺς συγγενεῖς σου· σὺ τοὺς πτωχούς· σὺ τοὺς ἀσθενεῖς. Σὺ ἐργάζου διὰ τὴν νεότητα.... Νὰ μὴ καταναλίσκῃς ματαίως τὰς δυνάμεις σου. Ἔκλεξον ἓν μόνον ἔργον καὶ πράττε τοῦτο καλῶς. Τὸ κυριώτερον δι' ἕνα ἕκαστον ἐξ ἡμῶν εἶνε, ὅπως τὰ ἔργα ὑμῶν, ὁποιαδήποτε καὶ ἂν εἶνε ταῦτα, μαρτυρῶσι καταφανῶς τὴν ἐν Χριστῷ πρὸς τὸν ζῶντα Θεὸν πίστιν ἡμῶν.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ) **Ε. Α. Κ.**

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΣΚΕΨΕΙΣ

ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ

Τὴν συγκίνησιν, τὴν ἐκ τῶν ἐν τῇ Βουλῇ τῶν Κοινοτήτων δηλώσεων Ἄγγλου βουλευτοῦ περὶ ὠμοτήτων διαπραχθεισῶν δῆθεν ὑπὸ Ἑλλήνων κατὰ Τούρκων κατὰ τὴν κατάληψιν τοῦ περὶ τὴν Σμύρνην τμήματος τῆς Μ. Ἀσίας ὑπὸ Ἑλληνικῶν στρατευμάτων, εὐνόητον ὅτι ᾐσθάνθησαν πρῶται αἱ Ἑλληνίδες, αἵτινες καὶ δριμυτέραν καὶ βαθυτέραν ἐδοκίμασαν τὴν ὀδύνην ἀπὸ τὰ δεινοπαθήματα τῶν ἐκ τῆς τουρκικῆς θηριωδίας μαρτυρησάντων ὁμοφύλων. Αὐτῶν τὰ τέκνα, οἱ σύζυγοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ ἠγωνίσθησαν, ἐθυσιάσθησαν, κατεσφάγησαν, ἐτυραννήθησαν καὶ παντοιοτρόπως ἐκακοπάθησαν, αὐταὶ πρῶται ἔσπευσαν

εἰς τὰ μέρη τῶν σφαγῶν, τῶν δηώσεων καὶ τῶν καταστροφῶν, ἔνθα ἔγειναν μάρτυρες τῶν ἀπεριγράπτων ὠμοτήτων, τὰς ὁποίας διέπραξαν κατὰ τῶν ὁμοεθνῶν μας οἱ προαιώνιοι τοῦ Ἑλληνικοῦ Γένους ἐχθροί. Αὐτῶν λοιπὸν ἔπρεπε πρώτων ὁ λόγος νὰ ἀκουσθῇ, διὰ νὰ διαφωτισθοῦν καὶ ὅσοι ἐκ πλάνης πάντως παρεσύρθησαν εἰς τὴν διατύπωσιν παραπόνων κατὰ τῶν ἀπηνῶς τυραννηθέντων ἀθῴων καὶ ὑπὲρ τῶν ἀπανθρωπότατα τυραννησάντων ἐνόχων.

Διὰ τοῦτο αἱ κυρίαι τῶν Ἀθηνῶν, ἡγουμένης τῆς κυρίας τοῦ πρῴην Δημάρχου Ἀθηναίων Βιργινίας Ἐμμ. Μπενάκη, ἔσπευσαν νὰ διαβιβάσωσι τηλεγραφικὴν διαμαρτυρίαν πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον τοῦ Λονδίνου, τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς τῶν Κοινοτήτων καὶ ἄλλα ἐπιφανῆ ἐν Ἀγγλίᾳ πρόσωπα, ἐκφράζουσαι τὴν κατάπληξίν των διότι παρεστάθησαν οἱ φονεῖς ὡς θύματα καὶ ἐνομίσθη, καὶ πρὸς στιγμὴν ἔστω, ὅτι μεμονωμένα τινὰ κρούσματα ἀντεκδικήσεως, ἀπολύτως δεδικαιολογημένα, θὰ ἐδικαιολόγουν τοιαύτην κατάφορον ἀδικίαν κατὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ.

ΜΟΝΟΝ ΠΡΟΜΑΧΟΙ

Αἴσθησιν βαθεῖαν παρήγαγεν ἡ ἐκ ΚΠόλεως εἴδησις, καθ' ἣν ἐτιμωρήθη αὐστηρῶς ὑπὸ τῆς Μεγ. Ἐκκλησίας Ἀρχιερεύς, ὅστις, καταλιπὼν τὸ ἐν τῇ μικρασιατικῇ ἐπαρχίᾳ του δεινοπαθοῦν ποίμνιόν του, κατέφυγεν εἰς ΚΠολιν. Καὶ ἡ ἐπὶ τῇ διαγωγῇ τοῦ Ἀρχιερέως τούτου αἴσθησις αὕτη εἶνε πληρέστατα δεδικαιολογημένη, διότι ὁ ὀρθόδοξος Ἑλληνισμὸς μόνον ὡς προμάχους ἐγνώρισε τοὺς ποιμένας του, κατὰ τὰς περιόδους τῶν δεινῶν ἀγώνων συνάγοντας ὑπὸ τὸ ἱερόν των ράσον τὰ ἔμφοβα νοσσία των καὶ ὑπὲρ τοῦ ποιμνίου των σθεναρῶς καὶ ἀφόβως προκινδυνεύοντας. Ἡ Ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς, πάντοτε καὶ πανταχοῦ, δὲν ἐγνώρισε δειλοὺς ἱεράρχας. Ἐν τοῖς ἀγῶσι τοὺς ἐγνώρισε πάντοτε παραστάτας μέχρις ἐσχάτων, τοὺς ἐγνώρισε θριαμβευτὰς ἐν τῇ πρώτῃ γραμμῇ, τοὺς ἐγνώρισε πεπαρρησιασμένους πρὸ τῶν ἀρχῶν καὶ ἐξουσιῶν προασπιστὰς τῶν ποιμνίων των, τοὺς ἐγνώρισεν ὡς πρῶτα θύματα εὐγενεστάτων ἀγωνισμάτων. Πανταχοῦ καὶ πάντοτε ἐγένοντο τὸ ὑπόδειγμα τοῦ ἡρωϊσμοῦ καὶ τῆς αὐτοθυσίας, διὰ τῶν βασάνων καὶ θανάτων των καταπλουτίσαντας τὸ ὀρθόδοξον καὶ τὸ ἐθνικὸν μαρτυρολόγιον. Δὲν εἶνε δ' ἀνάγκη νὰ ἀνατρέξωμεν εἰς ἐποχὰς μεμακρυσμένας, καθ' ἣν

ἐποχὴν ἀριθμοῦμεν τοιούτους γενναίους μάρτυρας ἱεράρχας σήμερον. Τούτων τὰ ἱερὰ σκήνη ἐξακολουθεῖ νὰ κηδεύῃ ἀκόμη ἡ στρατευομένη Ἐκκλησία καὶ τὸ Γένος. Διὰ τοῦτο ἡ ἐξαίρεσις αὕτη, ἐὰν ἀληθεύῃ ἡ εἴδησις, ἐμποιεῖ ὀδυνηρὰν ἐντύπωσιν, ἀκριβῶς ὡς σπανιωτάτη ἐξαίρεσις ἐκ τοῦ γενικοῦ κανόνος.

Η ΖΩΤΙΚΟΤΗΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Πολλοὶ ἐξέφρασαν ἔκπληξιν διὰ τὴν ἀτρόμητον παρρησίαν, μεθ' ἧς κατεκεραύνωσε τοὺς ὀργιάζοντας κατὰ παντὸς ἱεροῦ καὶ ὁσίου παντοδυνάμους Μπολσεβίκους ὁ Πατριάρχης τῆς Ρωσίας ἐν τῷ διαγγέλματί του, τοῦ ὁποίου μακρὰν περίληψιν παρέσχομεν ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ τοῦ «Ἐκκλ. Κήρυκος». Τὸ παράδειγμα δὲν εἶνε μοναδικὸν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς Ἐκκλησίας, οὕτω δὲ λαλεῖ πρὸς τοὺς ἰσχυροὺς ἡ Ἱεραρχία ὅταν ἀρύεται τὴν παρρησίαν της ἀπὸ τῆς ἀληθείας καὶ τοῦ δικαίου. Ἡ σθεναρὰ αὕτη στάσις τοῦ Ρώσου Πατριάρχου κατὰ τῶν ἀμειλίκτων διωκτῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ μαρτυρεῖ, ὅτι θᾶττον ἢ βράδιον τῆς Ρωσίας ἡ ἀναγέννησις θὰ ἐπέλθῃ ἀπὸ μόνης τῆς Ἐκκλησίας, ὡς τοῦτο καλῶς ἀναπτύσσεται ἐν ἄρθρῳ, τὸ ὁποῖον ἐπ' ἐσχάτων ἐδημοσίευσεν ἡ «New Europe». Ἡ λύτρωσις τῆς Ρωσίας—λέγει ὁ ἀρθρογράφος—δὲν θὰ προέλθῃ ἐκ μόνων τῶν στρατευμάτων τοῦ Κολτσὰκ καὶ τοῦ Ντενίκιν, ἀλλὰ κυρίως ἐκ τῶν πνευματικῶν προσπαθειῶν τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας, ἀκριβῶς δὲ διότι ἡ μόνη σήμερον ἐν Ρωσίᾳ ζῶσα αὕτη δύναμις εἶνε μὲ τὸ μέρος τοῦ Κολτσάκ, ἐξασφαλίζεται βαθμηδὸν ὁ θρίαμβος τοῦ κατὰ τῶν Μπολσεβίκων ἀγῶνος. Οἱ Μπολσεβῖκοι ἐξεστράτευσαν μετὰ τόσης ἀγριότητος κατὰ τῆς Ἐκκλησίας, διότι αὕτη ἑνώνει ἐν ἑαυτῇ ὅλας συλλήβδην τὰς τάξεις τοῦ ἔθνους, ἐνῷ αὐτοὶ ὑποστηρίζουν μόνον μίαν ἐξ αὐτῶν. Ἐνῷ δὲ ὁ νέος Πατριάρχης ἐξελέγετο καθ' ἃς ἡμέρας οἱ Μπολσεβίκοι προσέβαλον τὸ Κρεμλῖνον, ἀμέσως δὲ μετὰ τὴν ἐκλογήν του ἔδειξε τόσον σθένος κατὰ τῆς πανταχόθεν μαινομένης μπολσεβικῆς λαίλαπος, προτάσσων δεινῶς τὰ στήθη του εἰς τὰς ἀγρίας των ἐπιθέσεις, ἐν τούτοις οἱ Μπολσεβῖκοι δὲν ἐτόλμησαν νὰ ἐξοντώσωσι καὶ αὐτὸν ὅπως τόσους ἄλλους ἀρχιερεῖς καὶ κληρικούς. Καὶ βλέπει τις τὴν Ρωσικὴν Ἐκκλησίαν τῆς σήμερον πολὺ διάφορον ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς αὐτοκρατορικῆς ἐποχῆς, ἐντεῦθεν δὲ πείθεται - ἐπιλέγει ὁ ἀρθρογράφος - ὅτι ἀναμφιβόλως θὰ παίξῃ τὸ σπουδαιότερον μέρος ἐν τῷ ἔργῳ τῆς ἀναγεννήσεως τῆς χώρας.

ΚΑΤ' ΕΚΛΟΓΗΝ

= Διὰ Β. Δ. αὐξάνονται τὰ πανεπιστημιακὰ τέλη τῶν Σχολῶν Νομικῆς, Ἰα-τρικῆς καὶ Φαρμακευτικῆς εἰς δρχ. 400, ἐλαττοῦνται δὲ τὰ τῆς Φιλοσοφικῆς εἰς 100.

Τὰ τέλη τῶν ἄλλων πανεπιστημιακῶν Σχολῶν παραμένουσι τὰ αὐτά.

Αὐξάνονται κατ' ἀναλογιαν καὶ τὰ ἐξέταστρα.

= Ὁ Μουφτῆς καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Μουσουλμανικῆς Κοινότητος Καβάλλας διὰ τηλεγραφήματός των πρὸς τὸν Γεν. Διοικητὴν τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας διεδήλωσαν την ἀποδοκιμασίαν τοῦ μουσουλμανικοῦ στοιχείου διὰ τὰ ὑπὸ τῶν μουσουλμάνων διαπραχθέντα ἐν Αϊδινίῳ καὶ Περγάμῳ ἐγκλήματα.

= Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς τῆς «Χριστιανικῆς Ἀδελφότη-τος τῶν Νέων» κ. Σμὶθ ἐπανέκαμψεν εἰς Ἀμερικήν.

Πόσην δρόσον ἀγάπης, φιλανθρωπίας, φιλαλληλίας, δρόσον εὐγενῶν αἰσθη-μάτων καὶ ἀδόλου χριστιανικῆς διαθέσεως ἐνέσταξεν εἰς εὐγνώμονας ψυχὰς ἡ Ἀποστολὴ αὕτη!

= Εἴδησις ἐκ ΚΠόλεως ἀνέφερεν, ὅτι κλέπται εἰσελθόντες εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Τοποτηρητοῦ τοῦ Οἰκουμ. Θρόνου ἀφήρεσαν πᾶν ὅ,τι ἐκόμισεν ἐκ Παρισίων.

= Οὐδέποτε ὁ Ἑλληνισμὸς διετέλεσεν ἐν τόσῃ ἀγωνίᾳ, ὅσην αἰσθάνεται ἤδη ἀπὸ ἑβδομάδος.

Δῆλα δὴ ἀφ' ἧς ἡμέρας ἤρχισεν ἐν Παρισίοις ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῶν Τεσ-σάρων συζητούμενον ὁριστικῶς τὸ Θρᾳκικὸν ζήτημα.

Σωρεία εἰδήσεων καθ' ἑκάστην καταφθάνει, τῶν ὁποίων τινὲς εἶνε τόσον πα-ράδοξοι, ὅσον καὶ ὅλως ἀπροσδόκητοι.

Δὲν φανταζόμεθα βεβαίως, ὅτι θὰ εἶνέ ποτε δυνατὴ ἡ διάπραξις ἀδικίας, οὐδὲν ἐν τῇ Ἱστορίᾳ τῶν ἐθνῶν παραλογώτερον.

ἀλλ' εἶνε δεδικαιολογημένη ἡ συνοχὴ τῆς ψυχῆς καὶ ἡ ἐναγώνιος προσδοκία ἕνεκα τῆς βραδυνούσης λύσεως καὶ τῆς πυκνῆς καὶ ἀποτόμου ἐναλλαγῆς τῶν εἰδήσεων.

Ἐν ἀνταποκρίσει του ἐξ Ἀθηνῶν πρὸς ὁλλανδικὰ καὶ βελγικὰ φύλλα καὶ ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ μνημονευθεὶς δημοσιογράφος κ. *Χάμπερτ* παρέ-χει τὴν ψυχολογιαν και τὸν χαρακτῆρα τῶν συγχρόνων Ἑλλήνων ὥς τε ἀτόμων καὶ ὡς κοινωνικῶν καὶ πολιτειακῶν παραγόντων.

Τοὺς Ἕλληνας ἐγνώρισεν ὡς ἐγκρατεῖς, πολὺ τακτικοὺς εἰς τὴν ζωήν των καὶ λαμπροὺς οἰκογενειάρχας.

Οὐδ' ἕνα λέγει μεθυσμένον συνήντησε κατὰ τὴν δεκαπενθήμερον παραμο-νήν του ἐν Ἀθήναις.

Θεωρεῖ τὸν Ἕλληνα ἄμεμπτον εἰς τὸν ἰδιωτικόν του βίον καὶ δὴ ὑπερέχοντα κατὰ τὴν ἠθικὴν οὐ μόνον ἀπὸ τοὺς λοιποὺς ἀνατολιτας, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοὺς δυ-τικοὺς ἐν γένει.

Ἐξυμνῶν τὸν ἑλληνικὸν πατριωτισμόν, προσθέτει ἐξ ἄλλου ὅτι οὐδέποτε εἶδε τοὺς Ἕλληνας σωβινιστάς.

Σεμνυνόμενοι διὰ τὸ παρελθόν των, φροντίζουσι καὶ διὰ τὸ μέλλον των· αἴσθημα ἐθνικόν, τὸ ὁποῖον θαυμάζει τις ὡς ὑψηλὸν καὶ εὐγενὲς πάθος.

Ὁ Ἕλλην, ὅπου ὑπάρχει, πλουτίζει διὰ νὰ βοηθῇ τὴν πατρίδα του, εἰς

ὁποίαν χαρίζει θωρηκτά, Σχολάς, Μουσεῖα, Νοσοκομεῖα, Ἄσυλα φιλανθρωπικὰ καὶ ἄλλα κοινωφελῆ ἱδρύματα.

Καὶ θεωροῦνται—λέγει—ἐν Ἑλλάδι αἱ δωρεαὶ αὗται ὡς τόσον φυσικαί, ὥστε τὰς ἀποδέχονται καὶ ὁμιλοῦν δι᾽ αὐτὰς χωρὶς ἔμφασιν, ὡσεὶ πρόκειται περὶ δώρων τέκνων πρὸς τὴν μητέρα των.

Καὶ προσθέτει τὸ ἑξῆς ἐπιγραμματικώτατον:

«Οἱ Ἕλληνες πολῖται προσφέρουσι χωρὶς ὑπεροψίαν, καὶ ἡ Ἑλλὰς ἀποδέχεται χωρὶς ἔκπληξιν».

Καὶ ὕστερον ἀπὸ αὐτὸ ὑπάρχουν οἱ βιαζόμενοι νὰ εἰσαγάγωσιν εἰς τὴν τόσον ὑπὸ τῶν ξένων θαυμαζομένην κοινωνίαν μας δαιμόνια τόσον ξένα καὶ ἀλλότρια πρὸς τὰ ἑλληνικὰ αὐτὰ ἤθη καὶ τὸν χαρακτῆρά μας!

= Ἐν συνεντεύξει του πρὸς «Κήρυκα τῆς Νέας Ὑόρκης» τῆς παρισινῆς ἐκδόσεως ὁ ἐν Παρισίοις ἔτι παραμένων Μητροπ. Τραπεζοῦντος κ. Χρύσανθος ἔδωκε διαφωτιστικὴν συνέντευξιν περὶ τῶν δικαίων ἀξιώσεων τοῦ Ἑλληνικοῦ Πόντου, τὸν ὁποῖον ἀντιπροσωπεύει.

Μᾶς ἀποκαλύπτει μίαν σελίδα τῆς τελευταίας Ποντικῆς περιπετείας ἄγνωστον τέως, τὴν σελίδα τῆς Ρωσικῆς κατοχῆς τοῦ Πόντου.

Οἱ Ρῶσοι, καταλαβόντες τὴν περιφέρειαν ταύτην, ἀνεγνώρισαν εἰς τὸν Μητροπολίτην κ. Χρύσανθον δικαιώματα διοικητοῦ της, οὕτω δὲ τῷ ἔδωκαν ἀφορμὴν ν᾽ ἀναπτύξῃ ὅλην του τὴν δραστηριότητα οὐ μόνον ὑπὲρ τῶν χριστιανῶν καὶ μουσουλμάνων κατοίκων, ἀλλὰ πρὸς ἀνακούφισιν καὶ αὐτῆς τῆς Ρωσικῆς Κατοχῆς, διότι οὔτε ταραχαὶ ἐπισυνέβησαν, οὔτε ἔκτροπα.

Ἐπανῆλθεν ἐν τούτοις ὁ τουρκικὸς ζυγὸς καὶ ἐπανελήφθησαν αἱ λῃστεῖαι καὶ τὰ ἄλλα συναφῆ δεινὰ καὶ αἱ ἀνησυχίαι τῶν πληθυσμῶν.

Καὶ ἤδη ἀναμένεται νέον καθεστὼς εἰρήνης καὶ τάξεως ἀπὸ τὴν δικαιοκρισίαν τῆς Συνδιασκέψεως, ἀφ᾽ ἧς ἀπεκδέχονται τὴν ἀπολύτρωσιν ἀπὸ τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ καὶ τὴν αὐτονομίαν καὶ αὐτοδιοίκησιν.

= Ὁ αὐτὸς Μητροπολίτης, μεταβὰς εἰς Λονδῖνον, ἐν συνεντεύξει πρὸς τὸν «Ἑωθινὸν Ταχυδρόμον» ἐδήλωσεν, ὅτι ἦλθεν εἰς Ἀγγλίαν διὰ νὰ ἑλκύσῃ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν Ἀγγλικανικῶν Ἐκκλησιῶν ὑπὲρ τῶν ἀφαντάστων μαρτυρίων τῶν ἐν Τουρκίᾳ χριστιανικῶν πληθυσμῶν.

Ἰδιαιτέρως ἀξιοσημείωτα εἶνε ὅσα εἶπε διὰ τὴν δῆθεν ἐξέγερσιν τῶν μουσουλμανικῶν πληθυσμῶν, ὅταν ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τὴν Τουρκίαν ἡ ΚΠολις.

Η ΚΠολις—εἶπεν—οὐδέποτε ὑπῆρξεν ἕδρα τοῦ Μουσουλμανισμοῦ. Ἡ πραγματική του ἕδρα εἶνε πάντοτε ἡ Βαγδάτη, αἱ δ᾽ ἱεραί του πόλεις εἶνε ἡ Μέκκα καὶ ἡ Μεδίνα.

«Σᾶς βεβαιῶ ἐγὼ ὅτι οἱ Μουσουλμᾶνοι δὲν θὰ αἰσθανθοῦν κανένα θρησκευτικὸν κλονισμὸν ἅμα ἴδουν τὴν ΚΠολιν περιερχομένην ὑπὸ χριστιανικὴν διοίκησιν.

«Ἐν τῇ πραγματικότητι τὸ Χαλιφᾶτον θὰ ἦτο ἐνθουσιασμένον, ἐὰν ἐπαναφέρῃ μίαν ἔτι φορὰν τὴν ἕδραν του εἰς τὴν Βαγδάτην καὶ παραμείνῃ ἐκεῖ ὑπὸ Ἀγγλικὸν Προτεκτορᾶτον, τὸ ὁποῖον θὰ κάμῃ κυριολεκτικῶς θαύματα, ὅπως ἔκαμεν εἰς τὴν Αἴγυπτον».

= Ἐξ Ἀμερικῆς τηλεγραφεῖται, ὅτι μεγίστην αἴσθησιν προὐκάλεσεν ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις ἐπιψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων νομοσχέδιον περὶ ὁλοσχεροῦς σχεδὸν ἀπαγορεύσεως τῶν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν.

= Τόσος ἐνθουσιασμὸς κατέλαβε τοὺς ρωσικοὺς πληθυσμοὺς ἐπὶ τῇ νικηφόρῳ προελάσει τοῦ στρατηγοῦ Ντενίκην,

ὥστε κατὰ τὴν εἰς Χάρκοβον εἴσοδόν του αἱ γυναῖκες κλαίουσαι ἐκ χαρᾶς ἠσπάζοντο τὰς χεῖράς του, ὅσαι δὲ δὲν ἠδύναντο νὰ τὸν πλησιάσουν κατεφίλουν τοὺς τροχοὺς τοῦ αὐτοκινήτου του!

Ἐξ ἄλλου ἀτελεύτητοι ἀντιπροσωπεῖαι ἐργατῶν προσῆλθον εἰς τὸν σταθμὸν τῆς πόλεως ἐκφράζουσαι τὴν εὐγνωμοσύνην των διὰ τὴν ἀπαλλαγὴν ἐκ τῆς «μπολσεβικῆς ἐλευθερίας».

Τρανοτάτη ταῦτα ἀπόδειξις, ὅτι τὸ μισολσεβικὸν κίνημα ἦτο καὶ εἶνε ξένον πρὸς τοὺς γνησίους ρωσικοὺς πληθυσμοὺς καὶ διὰ τῆς βίας ἐπείσακτον ὑπὸ Ἑβραϊκῶν παραγόντων.

= Ὁ ἐφημέριος τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγ. Σπυρίδωνος Πειραιῶς καὶ Καθηγητὴς αἰδεσ. κ. Βασίλειος Χούπης προσέφερε τὰ ἀπὸ τῶν ὑπ᾽ αὐτοῦ ἐγγραφέντων συνδρομητῶν εἰς τὸν «Ε. Κήρυκα» δικαιώματά του ἀνερχόμενα ἐκ δρχ. 78, εἰς τὸ φιλόπτωχον ταμεῖον τῆς ἐνορίας του

Ἡ πρᾶξις δὲν ἔχει ἀνάγκην ἐξάρσεως παρ' ἡμῶν

= Ἰδιαίτεραι εὐχαριστίαι ὀφείλονται εἰς τὸν ἐν Πειραιεῖ αἰδ. ἱερέα κ. Δημητριάδην, ἐφημέριον τοῦ ναοῦ τῆς Μεταμορφώσεως, καὶ εἰς τὸν ἱεροκήρυκα Φθιώτιδος Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Θεόκλητον Παναγιωτόπουλον διὰ τὸν ἐπιδειχθέντα ὑπ' αὐτῶν ἐξιδιασμένον ζῆλον πρὸς διάδοσιν τοῦ «Ε. Κήρυκος».

ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἀνώτατον Ἐκκλησ. Δικαστήριον. — Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς παρελθούσης Παρασκευῆς (12) τοῦ Ἀνωτάτου Ἐκκλ. Δικαστηρίου ἀνεγνώσθη ἡ ἔκθεσις τοῦ Σ. Μητροπ. Λήμνου κ. Στεφάνου ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως τοῦ Σεβ. Ἐπισκόπου Χαλκίδος κ. Χρυσάνθου. Ὁ Σεβ. Στέφανος, ἀναπτύξας τὰς ἐν τῇ δικογραφίᾳ περιλαμβανομένας διοικητικὰς ἀνακρίσεις, διενεργηθείσας ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ἀνέφερεν, ὅτι κατετέθησαν καὶ δικαστικαὶ ἀποφάσεις κατὰ τῶν μηνυτῶν τοῦ Σεβ. Χαλκίδος, ἐξ ὧν ἐμφαίνεται τὸ ἀνίκανον αὐτῶν πρὸς ὑποβολὴν μηνύσεων, ἅτε τῶν ἱερῶν κανόνων ἀπαιτούντων ἀδιάβλητον τὸν μηνυτήν. Ἐκτὸς τούτου καὶ δύο ἐκβιαστικαὶ ἐπιστολαὶ πρὸς τὸν Σεβ. Χαλκίδος ἀπὸ μέρους ἑνὸς μηνυτοῦ φανεροῦσι τὰ ἐλατήρια τὰ ὠθήσαντα αὐτὸν εἰς τὴν μήνυσιν. Ἀκολούθως ὡμίλησαν οἱ Σεβ. Μογλενῶν, Τρίκκης, Μαρωνείας, Γυθείου, Ἴμβρου, Ναυπακτίας καὶ Δημητριάδος. Εἰπόντος δ' ἐν τέλει τοῦ Σεβ. Προέδρου, ὅτι τὸ Δικαστήριον λαμβάνει ὑπ' ὄψει μόνον τὰς καταγγελίας ἠθικῶν προσώπων, ἀπεφασίσθη, συνῳδὰ τῷ ς΄ Κανόνι τῆς β΄ Οἰκουμ. Συνόδου, ἡ ἀπόρριψις τῆς κατὰ τοῦ Σεβ. Χαλκίδος μηνύσεως.

— Ἀφίκετο κατ' αὐτὰς ἐκ Κύπρου ὁ τέως Διευθυντὴς τοῦ Παγκυπρίου Ἱεροδιδασκαλείου Ἱερολ. Διάκονος κ. Ἀρσένιος Δηλιγιάννης. Ἀναλαβὼν τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ἱεροδιδασκαλείου τούτου ἀπ' αὐτῆς τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς συστάσεώς του ἐντολῇ τοῦ ἱδρυτοῦ αὐτοῦ, διηύθυνεν αὐτὸ μετὰ περισσῆς περινοίας ἐπὶ ἐννεαετίαν ὅλην μέχρι τῆς σήμερον, παρὰ τὸ νεαρὸν δὲ τῆς ἡλικίας, κατώρθωσε νὰ βαστάσῃ τὸ βάρος τῆς διευθύνσεως κατὰ τὴν δυσχερεστέραν τοῦ καταρτισμοῦ καὶ τῆς διαπλάσεως τοῦ Ἱεροδιδασκαλείου περίοδον, ἀναγαγὼν αὐτὸ εἰς τὴν σημερινήν του περιωπήν. Ἐν Κύπρῳ ὁ Ἱερολ. Ἀρσένιος διεκρίθη καὶ ὡς εὐδόκιμος κῆρυξ τοῦ θείου λόγου καὶ δεξιὸς τοῦ καλάμου χειριστής, πολλὰς δημοσιεύσας πραγματείας ἐν τῷ «Ἐκκλησ. Κήρυκι» καὶ πολλαχῶς δεξιώτατος συνέκδημος καὶ συνεπίκουρος τῷ πρῴην Μητροπολίτῃ Κιτίου γενόμενος ἐν τῇ κατὰ τὴν Κύπρον ἐκκλησιαστικῇ δράσει.

Ὁ Ἱερολ. κ. Δηλιγιάννης παραιτηθεὶς τῆς διευθύνσεως τοῦ Παγκυπρίου Ἱεροδιδασκαλείου κατέλιπεν ἐν τῇ νήσῳ μόνον ἀγαθὰς ἀναμνήσεις.

«Ὁ Ἀπόστολος Βαρνάβας». — Τοῦ τέως ἐν Κύπρῳ ἐκδιδομένου «Ἐκκλ

Κήρυκος» διὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἱδρυτοῦ αὐτοῦ εἰς Μητροπολίτην Ἀθηνῶν συνεχίσαντος τὴν ἔκδοσιν αὐτοῦ ἐν Ἀθήναις, ἡ ἐν Κύπρῳ Ἐκκλησία ἐστερήθη ἐκκλησιαστικοῦ ὀργάνου, συντελοῦντος εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος τοῦ ὀρθοδόξου χριστιανικοῦ πληρώματος τῆς νήσου. Τούτου ἕνεκα ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Κυπριακῆς Ἐκκλησίας, μὴ ἐπιθυμοῦσα νὰ διακοπῇ τὸ ἐπ' αἰσίοις ἀρξάμενον ἔργον, ἀπεφάσισεν ὅπως ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς Ἐκκλησίας Κύπρου Ἀποστόλου Βαρνάβα ἐξακολουθήσῃ ἐκδιδόμενον ἐν Κύπρῳ ἐκκλησ. περιοδικόν.

Τὸ α' τεῦχος τοῦ «Ἀποστόλου Βαρνάβα» ἐξεδόθη τῇ 10 Ἰουλίου τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἔκτοτε δὲ τὸ νέον περιοδικὸν ἐξηκολούθησεν ἐκδιδόμενον ἀνελλιπῶς κατὰ δεκαπενθημερίαν, ἀκριβῶς κατὰ τὸν τύπον καὶ τὸ σχῆμα τῆς κυπριακῆς ἐκδόσεως τοῦ «Ἐκκλ. Κήρυκος». Ἀφ' ἱκανοῦ ἀπηγορευμένης οὔσης τῆς εἰς τὰ ἔξω τῆς Κύπρου τακτικῆς ἀποστολῆς τῶν ἐν τῇ νήσῳ ἐκδιδομένων δημοσιευμάτων, ἡ κυκλοφορία τοῦ «Ἀπ. Βαρνάβα» πρὸς τὸ παρὸν περιορίζεται ἐν αὐτῇ, σειρὰν δὲ τευχῶν αὐτοῦ μέχρι τῆς 15 Ἰουνιου ἐν. ἔτους εἴδομεν ἐκτάκτως κομισθεῖσαν εἰς τὰ γραφεῖα ἡμῶν ἐκεῖθεν.

Ὁ «Ἐκκλησ. Κῆρυξ» θερμῶς χαιρετίζει τὸν νεώτερον αὐτοῦ ἀδελφὸν καὶ διάδοχον καὶ συναγωνιστὴν εὐχόμενος αὐτῷ ἀπρόσκοπτον καὶ καρποφόρον τὴν σταδιοδρομίαν ἐν τῷ αὐτῷ τοῦ Κυρίου ἀγρῷ, ἐν ᾧ καὶ οὗτος τῇ χάριτι τοῦ Κυρίου ἐπονησε.

Στατιστικὴ κληρικῶν διδασκάλων. — Κατὰ στατιστικην δημοσιευθεῖσαν ἐν τῷ «Δελτίῳ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ.», οἱ ὑπηρετοῦντες εἰς τὰς 65 περιφερείας τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἱερεῖς καὶ ἱεροδιάκονοι ὡς ὑποδιδάσκαλοι καὶ δημοδιδάκαλοι ἀνέρχονται εἰς 384.

Ἤτοι ὑπηρετοῦσι κατὰ πόλεις: Ἀθηνῶν 2, Πειραιῶς 3, Σύρου 3 ἱερ. δημ]λοι. Νάξου 2 ὑ]λοι καὶ 3 δημ]λοι, ἱερεῖς. Φθιώτιδος 11 ὑ]λοι, 2 δημ]λοι, ἱερεῖς, καὶ 1 δημ]λος διάκ. Βοιωτίας 1 ὑ]λος, 1 δημ]λος, ἱερ., καὶ 1 δημ]λος διάκ.. Φωκίδος 8 ὑ]λοι, καὶ 4 δημ]λοι ἱερ., Εὐρυτανίας 13 ὑ]λοι 1 δημ]λος, ἱερ.. Χαλκίδος 7 ὑ]λοι, ἱερ., 2 ὑ]λοι διάκ.. Καρυστίας 6 ὑ]λοι, 1 δημ]λος, ἱερ.. Λαρίσσης 2 ὑ]λοι, 1 δημ]λος, ἱερ. Μαγνησίας 2 ὑ]λοι, ἱερ.. Καρδίτσης 10 ὑ]λοι, 1 δ]λος, ἱερ., 1 ὑ]λος διακ.. Τρικκάλων 1 ὑ]λος, ἱερ.. Πατρῶν 2 ὑ]λοι, ἱερ.. Καλαβρύτων 5 ὑ]λοι, 1 δ]λος ἱερ., 1 ὑ]λος καὶ 1 δ]λος διακ.. Ἠλείας 9 ὑ]λοι ἱερ.. Ζακύνθου 3 ὑ]λοι, 3 δ]λοι, ἱερ., 1 δ]λος διάκ.. Κεφαλληνίας 4 ὑ]λοι, 4 δ]λοι, ἱερ., καὶ 1 δ]λος διάκ.. Μεσολογγιου 8 ὑ]λοι, 4 δ]λοι, ἱερ.. Ἀγρινίου 6 ὑ]λοι, 2 δ]λοι, ἱερ.. Μεσσηνιας 4 ὑ]λοι, 4 δ]λοι, ἱερ.. Τριφυλλίας 9 ὑ]λοι, ἱερ.. Λακεδαίμονος 8 ὑ]λοι καὶ 1 δ]λος, ἱερ.. Λακωνικῆς 3 ὑ]λοι, ἱερ.. Αργολίδος 2 ὑ]λοι καὶ 8 δ]λοι, ἱερ.. Κορινθίας 3 ὑ]λοι καὶ 6 δ]λοι, ἱερ., Μαντ. καὶ Κυνουρίας 3 ὑ]λοι, 4 δ]λοι, ἱερ., καὶ 2 δ]λοι, διάκ.. Γορτ. καὶ Μεγαλοπόλεως 5 ὑ]λοι καὶ 3 δ]λοι, ἱερ.. Χανίων 9 ὑ]λοι καὶ 6 δ]λοι, ἱερ. Μεραμβέλλου 4 ὑ]λοι καὶ 1 δ]λος, ἱερ.. Ρεθύμνης 22 ὑ]λοι καὶ 4 δ]λοι, ἱερ.. Γόρτυνος 12 ὑ]λοι καὶ 2 δ]λοι, ἱερ.. Ἡρακλείου 7 ὑ]λοι, 2 δ]λοι ἱερ., καὶ 1 δ]λος διάκ.. Σφακίων 2 ὑ]λοι καὶ 2 δ]λοι, ἱερ.. Λέσβου 9 ὑ]λοι ἱερ.. Χίου 2 ὑ]λοι, ἱερ., καὶ 2 ὑ]λοι, διακ.. Σάμου 4 ὑ]λοι, 2 δ]λοι, ἱερ. 1 ὑ]λος καὶ 1 δ]λος, διάκ.. Λήμνου 2 ὑ]λοι καὶ 1 δ]λος, ἱερ.. Ἐδέσσης 1 1 ὑ]λος, ἱερ. Βερροίας 1 ὑ]λος διακ.. Λαγκαδᾶ 1 ὑ]λος, ἱερ.. Κοζάνης 4 δ]λοι, ἱερ.. Ἀνασελίτσης 5 ὑ]λοι, ἱερ.. Γρεβενῶν 3 ὑ]λοι ἱερ.. Καστορίας 2 ὑ]λοι καὶ 1 δ]λος ἱερ.. Ἰωαννινων 4 ὑ]λοι, ἱερ.. Πρεβέζης 6 ὑ]λοι καὶ 1 δ]λος, ἱερ.. Ἄρτης 1 ὑ]λος ἱερ.. Λευκαδος 5 δ]λοι ἱερ.. Κερκυρας 2 ὑ]λοι καὶ 17 δ]λοι, ἱερ.. Παραμυθιας 4 ὑ]λοι 1 δ]λος ἱερ., καὶ 1 δ]λος διάκ.. Ζαγορίου 2 δ]λοι, ἱερ.. Πωγωνίου 4 ὑ]λοι, ἱερ. καὶ 1 ὑ]λος διακ.. Κονίτσης 2 ὑ]λοι διάκ..

Ἤτοι ἐν ταῖς 65 ἐκπαιδευτικαῖς περιφερείαις ὑπηρετοῦσιν ἐν ὅλῳ 384 κληρικοί, ἐξ ὧν 231 ὑποδιδάσκαλοι καὶ 125 δημοδιδάσκαλοι, ἱερεῖς, καὶ 11 ὑποδ]λοι καὶ 17 δημ]λοι διακονοι.

Σπυρίδων Π. Λάμπρος (†). — Μετὰ μακρὰν νόσον ἐτελεύτησεν ἐν ἡλικίᾳ 67 ἐτῶν τῇ παρελθούσῃ τρίτῃ καὶ προχθὲς ἐκηδεύθη ὁ τέως ἐπι μακρὰ ἔτη Καθηγητὴς τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καὶ ἐπὶ μικρον ἐπ' ἐσχάτων Πρωθυπουργὸς Σπυρίδων Π. Λάμπρος. Πολυμαθὴς καὶ πολυγραφώτατος ἐπιστήμων κατέλιπε πολλὰς συγγραφὰς ἱστορικάς, πλείστας δ' ἐπι-

στημονικὰς πραγματείας ἐδημοσίευσεν ἐν τῷ ὑπ' αὐτοῦ ἀπὸ ἐτῶν ἐκδιδομένῳ «Νέῳ Ἑλληνομνήμονι» ἀναγομένας ἰδίως εἰς τὴν μεσοχρόνιον Ἑλληνικὴν Ἱστορίαν, πολιτικήν τε καὶ ἐκκλησιαστικήν.

Εἰσφοραὶ ἐκ δίσκου ὑπὲρ τοῦ Οἴκου Τυφλῶν — Ὁ ναὸς τοῦ ἅγ. Δημητρίου Μπραχαμίου δρ. 20, ὁ τοῦ ἅγ. Ἐλευθερίου Πειραιῶς δρ. 30, ὁ τοῦ ἅγ. Ἰωάννου (Σεπολίων δρ. 19.90, ὁ τῆς Χρυσοκαστριωτίσσης δρ. 145, ὁ τῆς Μεταμορφώσεως (Πλάκας) δρ. 16 ὁ τοῦ ἅγ. Ἀλεξάνδρου Π. Φαλήρου δρ. 150, ὁ τῆς Κοιμήσ. τῆς Θεοτόκου Μενιδίου δρ. 21, ὁ τῆς ἁγίας Τριάδος (Κεραμεικοῦ) δρ. 5', ὁ τοῦ ἅγ. Δημητρίου (Ἀμπελοκήπων) δρ. 16, ὁ τῆ[ς] ἁγίας Σοφίας Πειραιῶς δρ. 35,15 [...] ναοὶ Αἰγίνης καὶ Ἀγκιστρίου δρ. 6[...] ὁ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς Ἀθηνῶν δ[ρ.] 129, ὁ τῆς Βεργοβίτσης Φελόης) δ[ρ.] 10 ὁ τοῦ Βαρθολομαίου δρ. 25, ὁ Σε[β.] Μητροπολίτης Χίου δρ. 100, ὁ να[ὸς] τῆς Εὐαγγελιστρίας Κυπριανῶν Λαυ[ρί]ου δρ. 14, 0 ὁ τοῦ ἅγ. Δημητρίο[υ] Κηφισιᾶς δρ. 1 0, ὁ τοῦ ἅγ. Κωνστα[ν]τίνου Μανδρας δρ. 100, ὁ τῆς Εὐαγ[γε]λιστριας Σοποτοῦ δρ. 12 ὁ τῆς Σα[λα]μῖνος δρ. 66, ὁ τῆς Εὐαγγελιστρί[ας] Κριεκουκίου δρ. 40, ὁ Ἐπισκοπ. Ἐ[πί]τροπος Αἰγίνης δρ. 120, ὁ ναὸς τ[ῆς] ἁγ. Παρασκευῆς Μεγάρων δρ. 50.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ἀρχιμ. Ἰωακ. Ζέρβα, Καρδίτσαν Συνδρομὴ ἐλήφθη· εὐχαριστοῦμεν. — *Αἰδεσ. Ἐμμ. Σαρρῇ*, Χανιά. Ἐλήφθησαν δραχ. 48 εὐχαριστοῦμεν. Τὸ καταστ[α]τικὸν τοῦ ἀναδιοργανωθέντος «Ἱεροῦ Συνδέσμου» δὲν ἐξετυπώθη ἀκόμη — *Αἰδ. Γεωρ. Βαλλιάνῳ*, Κεραμιαῖς. Ἡ ἀποστολὴ βιβλίου ἀντὶ τῆς ληφθείσης συ[ν]δρομῆς σας εἶνε ἀδύνατος χάριν τῆς εὐταξίας τῶν λογιστικῶν βιβλίων τῆς δι[α]χειρίσεως. — *Ἀρχιμ. Διονυσ. Βασιλακῃ*, Μονὴν Σαββαθιανῶν. Ἐνεγράφητε, [ὡς] καὶ ὁ κ. Ἰω. Ἀσσαργιώτης. Ἐν πρώτῃ εὐκαιρίᾳ ἀποστείλατε παρακαλοῦμε[ν] συνδρομάς. — *Ἀριστ. Ζωγράφῳ*, Σουστιανά. Ἐλήφθησαν δραχ. 5 ἐνεγράφητ[ε] — *Ἀρχιμ. Καλ. Παπαγεωργοπούλῳ καὶ Αἰδ. Κων. Τσαπραλῇ*, S. Francisc[o]. Δραχ. 30 ἐλήφθησαν εὐχαριστοῦμεν. — *Σεβ. ἐπισκ. Γυθείου κ. Διονυσίῳ*. Ἐλ[ή]φθησαν δραχ. 45. Εὐχαριστοῦμεν. — *Αἰδ. Ἀθαν. Δημάκῃ*, Μπολάτιον. Δρα[χ.] 210 ἐλήφθησαν· εὐχαριστοῦμεν δι' ἐνεργείας σας. — *Ἐκκλησ. συμβ. Φρουρ[ᾶ]ς — Ἐκκλ. συμβ. ναοῦ ἅγ. Ἀθανασίου, Ραψάνη — Αἰδ. Ν. Τριανταφύλλου*. [...] Ἄνναν. Συνδρομαὶ ἐλήφθησαν· εὐχαριστοῦμεν — *Αἰδ. Σπυρ. Παπακωνσταντίν[ου]* Ν. Ἀργύριον. Φύλλα ἐστάλησαν· ἐν πρώτῃ εὐκαιρίᾳ ἀποστέλλετε συνδρομή[ν] — *Αἰδ. Γεωρ. Νικολάου*, Βρύσιν. Αἱ 104 δραχ. ἐλήφθησαν εὐχαριστοῦμεν ἀπ[ο]δείξεις σταλήσονται — *Αἰδ. Ἀιαστ. Ἀνέστῃ*, Ἅγ. Γεώργιον Νεμέας. Ἐλήφθη[η]σαν δραχ. 104· εὐχαριστοῦμεν· ἀποδείξεις σταλήσονται.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Ἀναβολὴ Διαγωνισμοῦ

Φέρεται εἰς γνῶσιν τῶν ἐνδιαφερομένων, ὅτι ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐν τῇ συ[νε]δρίᾳ αὐτῆς τῆς 15 Ἰουλίου ἐ. ἔ. ἀπεφάσισε τὴν ἀναβολὴν τοῦ διαγωνισμοῦ τ[ῶν] ἀποσταλησομένων εἰς Ἀγγλίαν καὶ Ἀμερικὴν ὑποτρόφων τοῦ Γεν. Ἐκκλ. Τ[α]μείου πρὸς συμπλήρωσιν τῶν θεολογικῶν αὐτῶν σπουδῶν διὰ τὴν 26ην προ[σε]χοῦς Αὐγούστου.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ι. Μονῆς Κοζίτσης

Γνωστοποιεῖ ὅτι

Τὴν 11ην Αὐγούστου ἐ. ἔ. ἐνεργεῖται ἐν Πλατάνῳ Ναυπακτίας ἐπανα[λη]πτικὴ πλειοδοτικὴ δημοπρασία περὶ πενταετοῦς ἐνοικιάσεως τῶν κτημά[των] τῆς Μονῆς.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ: Ἐν Ἑλλάδι δρχ. 15,
» » Ἐξωτερικοῦ δρχ. 20.
Ἕκαστον τεῦχος δρχ. 0.35.
Γραμματεύς: Δρ ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ

Διευθυντὴς ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗ[Λ]
Τακτικὸς Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημί[ου]
Γραφεῖα ἐν τῇ ἱ. Μητροπόλει Ἀθηνῶ[ν]
Ὥρα ἐντεύξεων 5—6. μ. μ.